

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Kaina 50 c.

TREČIADIENIS - WEDNESDAY, RUGPJŪČIO - AUGUST 8, 2007

Vol. XCVIII Nr. 153

Dvigubos pilietybės idėjai — vadovų parama

Prezidentas Valdas Adamkus (k) ir ministras pirmininkas Gediminas Kirkilas.
Linos Petruskienės (ELTA) nuotr.

Vilnius, rugpjūčio 7 d. (BNS) — Dvigubos pilietybės idėja sulaukia šalies vadovų paramos — premjeras Gediminas Kirkilas po pokalbio su prezidentu Valdu Adamkumi žada

pradėti konsultacijas su politinėmis partijomis.

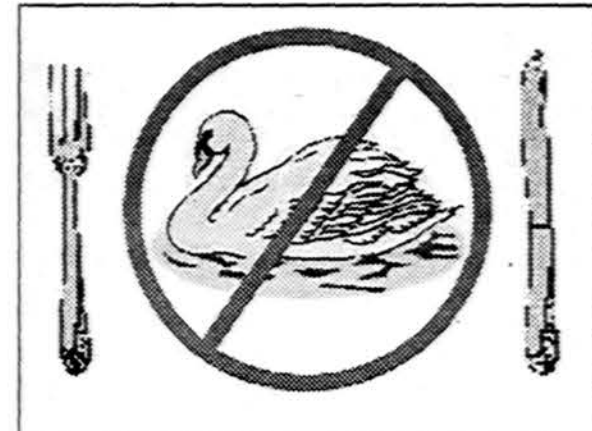
„Man taip atrodo iš dabartinės situacijos, kad reikėtų mėginti formuoti politinę valią. Mes tarsimės su

konservatoriais ir kitomis politinėmis partijomis, kaip tą daryti. Iš tikrųjų yra du variantai — arba priimti pataisas Seime, arba tartis su politinėmis partijomis ir organizuoti referendumą“, — antradienį teigė ministras pirmininkas.

Anot G. Kirkilo, jei partijos parodytų politinę valią, tai referendumą būtų galima organizuoti kartu su artėjančiais Seimo rinkimais kitų metų rudenį.

Premjero teigimu, Migracijos departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos yra paruošęs Konstitucijos pataisas dėl mišriose santuokose gimusių vaikų dvigubos pilietybės, tačiau, anot Vyriausybės vadovo, „tai yra tik gaisrų gesinimas“.

V. Adamkus dvigubos pilietybės klausimą pavadino vienu aktualiausių valstybės uždavinių. Jo nuomone, Lietuva turi padėti išsaugoti pilietybę ir už Lietuvos ribų gyvenantiems lietuviams, nes tai — būtina sąlyga išlaikyti vienybę tautą.

Naujas lietuviams skirtas ženklas.

„The Daily Mail“ nuotr.

Anglijos lietuviai raginami nežudyti gulbių

Vilnius, rugpjūčio 7 d. (ELTA) — Imigrantai iš Lietuvos vėl atsidūrė britų žiniasklaidos dėmesio centre — šįkart jie kaltinami gulbių žudymu maistui.

„Alkani, peiliais mosuojantys Rytų europiečiai“ — taip žinomas laikraštis „The Daily Mail“ apibūdino Anglijoje gyvenančius lietuvius ir lenkus, kurie, kaip įtariama, Bedfordshire grafystėje galėjo išpjauti dešimtis gulbių.

„Dabar atvykėliams, nežinantiems apie gulbes saugančius įstatymus, Lutono žvejybos klubo nariai sugalvojo ženklą, kuriame aiškiai nurodoma, kad paukščiai neskirti valgyti žmonėms. Jie tikisi, kad 'British Waterways' Nukelta į 6 psl.

Inteligentija neatsispiria pinigų pagundai

Vilnius, rugpjūčio 7 d. (ELTA) — Ministro pirmininko Gedimino Kirkilo teigimu, itin didelius atlyginimus gaunantiems mokslinių grupių vadovams trūksta padorumo. Pasak žiniasklaidos, pagal mokslininkų organizacijų pageidavimus Vyriausybei pakeitus teisės aktus, kurie atvėrė kelią algoms kilti, kai kurių institutų direktorių atlyginimai tapo didesni nei premjero ir prezidento. Premjeras

G. Kirkilas antradienį žurnalistams sakė tokią situaciją vertinąs blogai.

„Aiškinsimės situaciją. Labai keista, kad mūsų aukščiausią inteligentiją taip pat nesusivaldo labai didelių atlyginimų pagundoms, juo labiau suprasdami, kokie yra jų kolegų atlyginimai. Tai stebina“, — teigė Vyriausybės vadovas.

Po naujo Vyriausybės nutarimo dėl darbo apmokėjimo direktorių

tarnybinis atlyginimas kai kur pakilo daugiau nei 3 kartus. Pavyzdžiui, Energetikos instituto vadovas prof. habil. dr. Eugenijus Ušpuras pernai uždirbo 4,782 Lt, o dabar jam numatyta beveik 19,000 Lt mėnesio alga. Antroje vietoje atsidūrė Pustelninkų fizikos instituto vadovas prof. habil. dr. Steponas Ašmontas, uždirbantis per 14,000 Lt — tai dvigubai daugiau nei pernai.

Šiame numeryje:

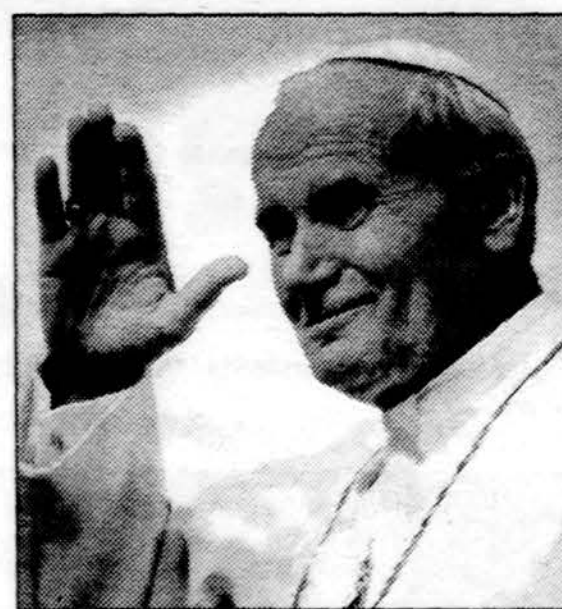
- Skautybės kelias.
- T. Remeikis: Dėmesys turėtų būti kreipiamas į Europą.
- A. Kairys — darbo ir energijos briedis.
- Laiškai, nuomonės, komentarai.
- Miesto panorama.
- Jauna studentė — „Draugo“ skaitytoja ir rėmėja.
- Kai žydėjo kaštonai (1)
- JAV lit. mokyklų mokytojų vasara.

Valiutų santykis
1 USD — 2.49 LT
1 EUR — 3.45 LT

Piligriminis kelias sujungs popiežiaus lankytas vietas

Vilnius, rugpjūčio 7 d. (BNS) — Į piligriminį kelią numatoma sujungti aštuoniolika sakralinių objektų, kuriuos 1993 metais aplankė Lietuvoje viešėjęs popiežius Jonas Paulius II.

Į piligriminį kelią bus įtraukta Vilniaus arkikatedra bazilika, Aušros Vartų koplyčia ir Šv. Teresės bažnyčia, Vilniaus Kalvarijos, Trakų bažnyčia, Kauno arkikatedra bazilika, Kauno Prisikėlimo bažnyčia, Pažaislio vienuolyno ansamblis, Šiluvos Švč. Mergelės Marijos Gimimo bazilika, Šiluvos Švč. Mergelės Marijos Apsireiškimo koplyčia ir tarp jų esanti teritorija, Kryžių kalnas, Šiaulių katedra, Tytuvėnų bažnyčios ir vienuolyno ansamblis, Marijampolės mažoji bazilika ir palaimintojo Jurgio Matulaičio koplyčia jo tėviškėje Lūginėje, Žemaičių Kalvarijos bazilika ir Kryžiaus kelio koplyčios, Pi-

Popiežius Jonas Paulius II.

vašiūnų bažnyčia, pranešė Vyriausybės spaudos tarnyba.

Visi kelią sudarantys objektai, jų prieigos ir infrastruktūra bus paruošti maldininkų ir turistų lankymui.

PERIODICALS

THE LIBRARY OF CONGRESS
EUROPEAN READING ROOM
SERIALS DIVISION
WASHINGTON DC 20540-4830

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 08-07-07

552 P1 051508 GRATIS

ORIGIN MIXED ADC 604

DRAUGAS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

SKAUTYBĖS KELIAS

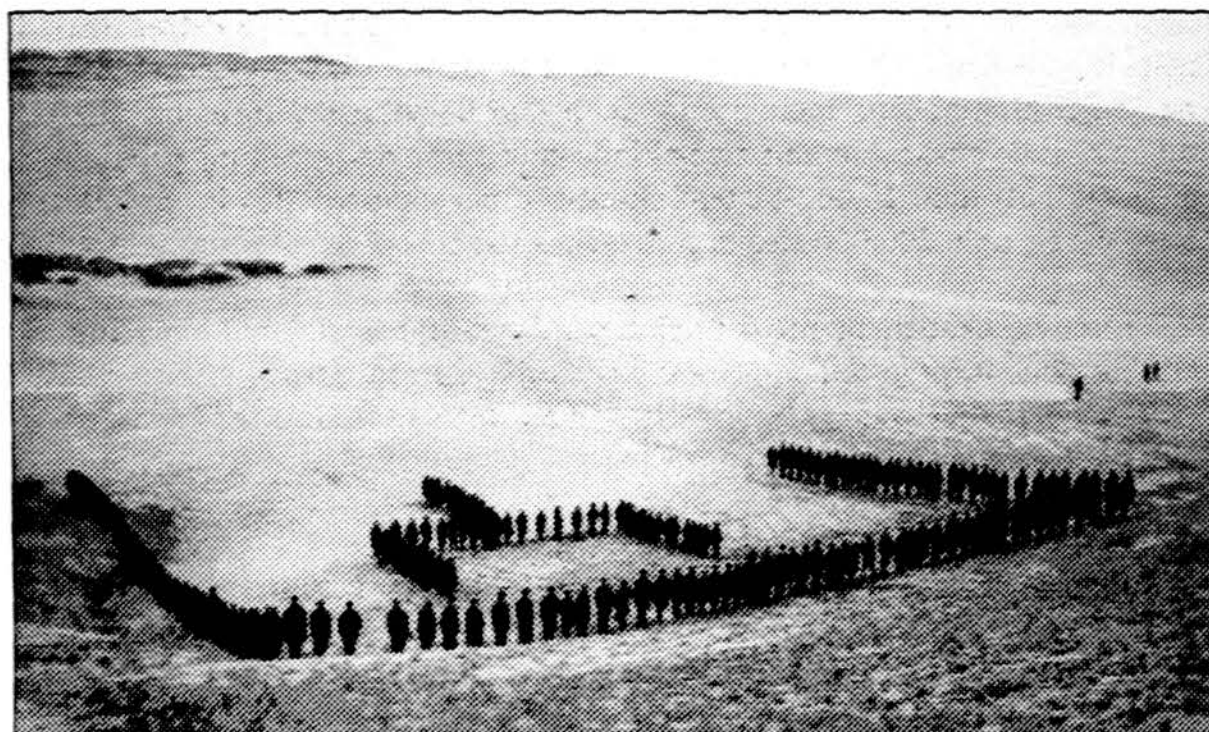
Redaktorė j.v.s. Irena Regienė
Medžiagą siųsti: Aušra Jasaitytė-Petry
8830 Magnolia Court
Orland Park, IL 60462
Tel. 708-349-8432 El. paštas: ausra67@sbcglobal.net

ISTORINĖS SKAUTŲ AKIMIRKOS

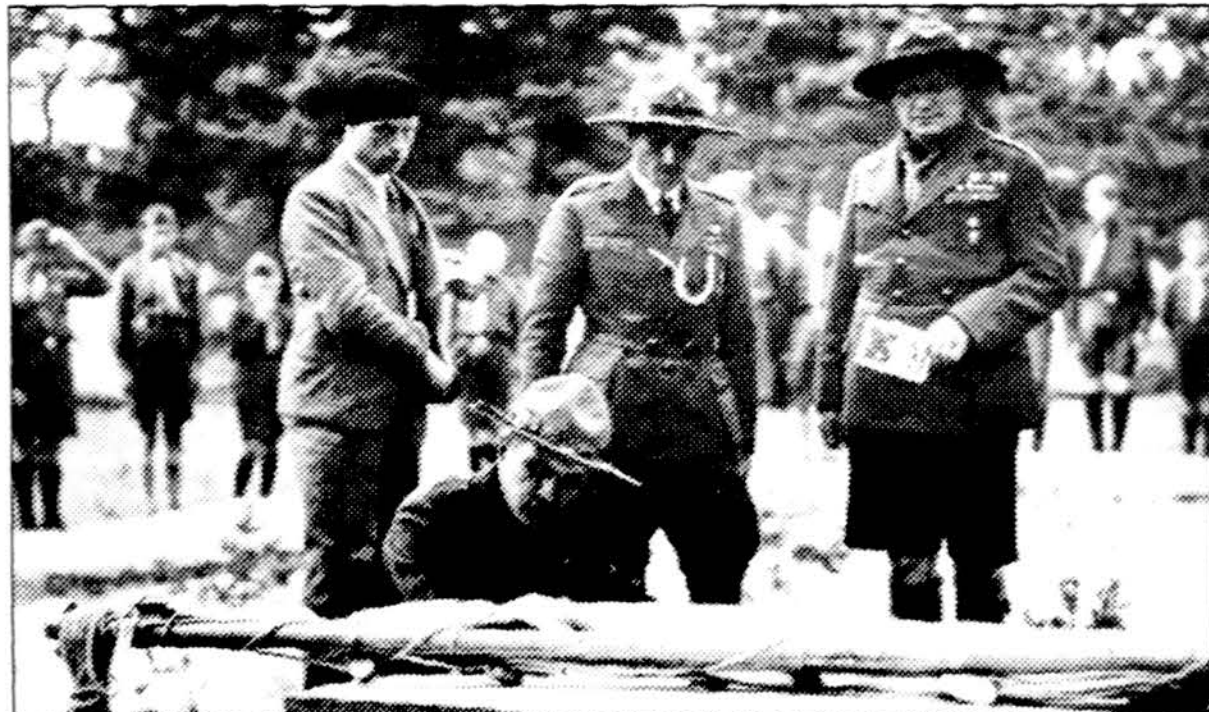
www.archyvai.lt

Lietuvos skautų delegacija grįžta iš parado tarptautiniame skautų suvažiavime Didžiojoje Britanijoje. 1929 m.

Skautų sukurti Gedimino stulpai Nidos kopose. 1933 m. rugpjūtis.

Skautų stovyklos vadai. Priekyje – Lietuvos vyriausiasis skautininkas pulkininkas J. Šarauskas. Palanga, 1934 m.

Amerikos lietuvių skautai mini Lietuvos Nepriklausomybės 50-metį. JAV, 1968 m. vasario 16 d.

„Aušros vartų“ tunto tėvūnui
ir „Aušros vartų/ Kernavės“ tunto rėmėjui,
A.A. v.s. fil. Liudui Ramanauskui
mirus, reiškiamo gilią užuojautą žmonai sesei
Albinai, dukroms sesei Astai, sesei Indrei, sesei
Renatai, sūnui broliui Donatui ir jų šeimoms.

„Aušros vartų/Kernavės“ tuntas

LIETUVIŲ SKAUTŲ SAJUNGOS TARYBA 2008 m. 9-tos Tautinės stovyklos ženkluko konkursas

Konkursas pratęstas

Lietuvių Skautų sąjungos (LSS) pirmąją skelbia konkursą visiems LSS menininkams sukurti Devintosios Tautinės stovyklos ženkluką. Kaip ir praėjusių tautinių stovyklų ženklukai, taip ir šis ženklukas bus naudojamas gaminant uniforminį ženkluką, taip pat atspausdintas visuose TS leidiniuose, LSS tinklalapio puslapiuose, ant darinių marškinėlių ir paliks LSS archyvuose kaip dalis mūsų skautiškos istorijos.

Ženkluko pavidalas, spalvos bei turinys paliekamas menininkų nuožiūrai. Kiekvienas menininkas ir menininkė gali pateikti kiek nori skirtingų projektų. Laimėjusio ženkluko menininkas(ė) bus pagerbtas(ta) Tautinės stovyklos metu.

Ženklukui reikalavimai yra:

- skaičius 90 (Lietuvių Skautų sąjungai devyniasdešimt metų)
- IX-toji Tautinė stovykla
- 2008 (metai)
- vietovė – Peninsula, Ohio (arba tik „Ohio“)
- pageidautina, bet nebūtina, kad būtų skaičius 100 (Pasaulio skautijos jubiliejus (1907–2007) nuo pirmosios skautų stovyklos Brownsea Island) ir 2008 m. Tautinės stovyklos tema.

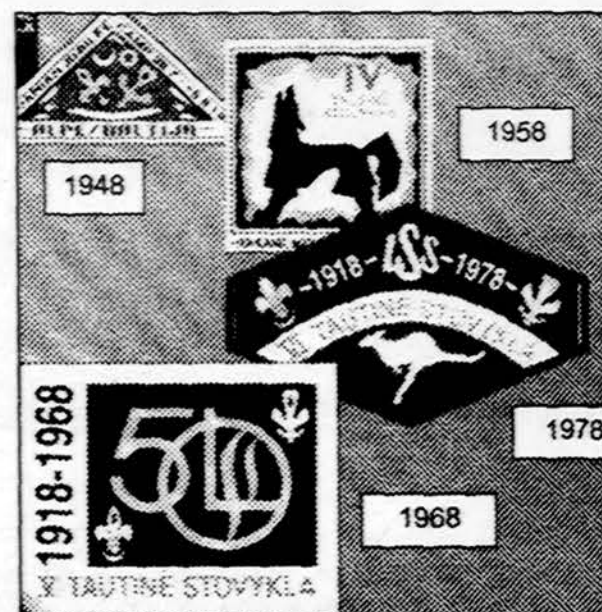
Tautinės stovyklos tema yra „Švenčiame skautybės jubiliejų“ (skirta pažymėti pasaulio skautybės 100 metų sukaktį). Jūsų informacijai prie šio kvieslio pridedame visų buvusių Tautinių ir jubiliejinių stovyklų ženklukų pavyzdžius bei 2007 m. Pasaulinės skautų Jamboree (London, England) ženkluko iliustraciją.

Projektus iki rugpjūčio 1 d. siųskite LSS tarybos sekretorei. v.s. Marytei Utz, 9149 S. Mozart Ave., Evergreen Park, IL 60642 (e-mail: mutz2003@yahoo.com).

Daugiau informacijos
apie lietuvių skautų
veiklą

rasite internete adresu:

www.skautai.net

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589. Tel.: 773-585-9500. Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$150.00. Postmaster: Send address changes to **Draugas – 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.** Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesijunčiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja. Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.

JAV
Metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00
Pirma klasė: kasdien \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD)
Metams \$215.00 • 1/2 metų \$130.00 • 3 mėn. \$100.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis Oro paštu
Metams \$600.00 • 1/2 metų \$300.00
Į Lietuvą reguliariu paštu
Metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:

JAV
Metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00 • 3 mėn. \$48.00
Kanadoje (USD)
Metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00 • 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis Oro paštu
Metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00
Į Lietuvą reguliariu paštu
Metams \$70.00

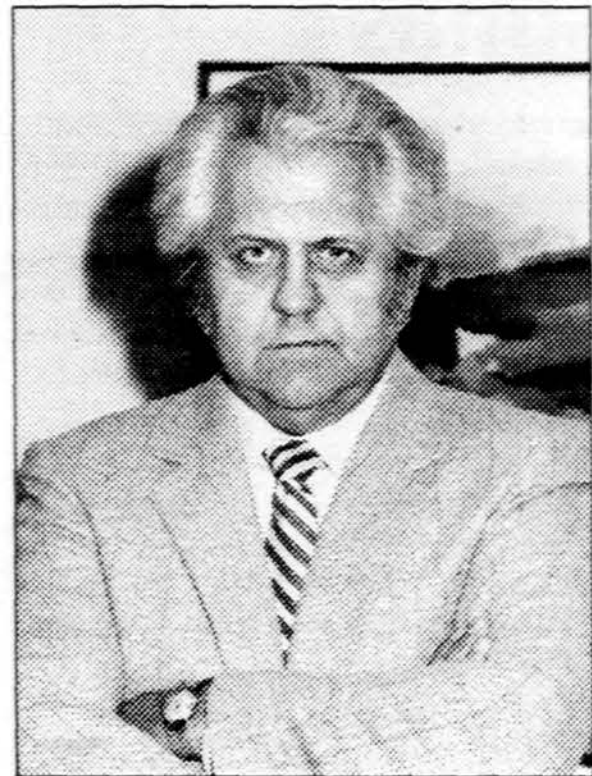
Vyriausia redaktorė – Dalia Cidzikaitė
redakcija@draugas.org
Kultūrinio šėštadienio priedo redaktorius – kun. dr. Kęstutis A. Trimakas
kultura@draugas.org
Moderatorius – kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasižymėti kopiją.

El-paštas:
rastine@draugas.org
skelbimai@draugas.org
administracija@draugas.org

T. REMEIKIS: DĖMESYS TURĖTŲ BŪTI KREIPIAMAS Į EUROPA

„Lietuviškos melodijos“ radijo programos Detroit vedėjo Algio Zapracko pokalbis su **prof. Tomu Remeikiu** 85-erių metų diplomatinio santykių tarp Lietuvos ir JAV sukakties proga

Prof. Tomas Remeikis

— 1922 metais liepos 28 d. Amerika pripažino Lietuvos nepriklausomybę ir nuo tada tarp šių valstybių užmegzti diplomatiniai santykiai. Šiais metais 85-erių metų diplomatinio santykių sukaktis buvo paminėta birželio mėnesį Washington, DC, o visai neseniai ir pačioje Lietuvoje. Kaip vertini 85-erių metų diplomatinio Lietuvos santykius su Amerika?

— Tai ilgas istorinis klausimas, todėl vienos linijos negalėčiau nubrėžti, mat Amerikos politika keitėsi. Amerikos užsienio politikoje susidūrė du priešingi požiūriai: iš vienos pusės prezidento Woodrow Wilson apsisprendimas ir idealizmas, iš kitos pusės — real politikos požiūris. Ir tiems dviem požiūriams susikirtus, keitėsi Amerikos požiūris į Lietuvą, jis svyravo. Ilgalaikėje perspektyvoje Amerikos Lietuvos pripažinimas dar 1922 metais buvo teigiamas dalykas. Lietuvos ateiviai iki šių dienų, tik tiek, kad po pripažinimo Amerika Warren G. Harding laikais santykiuose su Lietuva tapo labiau izoliuota.

Tokia laikysena tęsėsi iki Roosevelt laikų. Ir net pats Roosevelt negalėjo kištis į Europos santykius, o tai gal būtų padėję Lietuvai išlikti nepriklausoma valstybe. Todėl tik karui prasidėjus, atsirado naujas eta-

pas, kai Lietuvos-Amerikos santykiai atsидūrė visai kitoje plotmėje. Todėl, sakyčiau, kad tarpukario laikotarpiu, kai Amerikoje vyravo izoliotumo nuotaikos ir jos, beje, išliko net ir po Antrojo pasaulinio karo, Lietuvos ir Amerikos santykiai buvo labiau konsulinio pobūdžio. Tai smarkiai pasikeitė, kai sovietai pradėjo reikšti savo imperialistines ambicijas — nuo Suomijos karo iki Pabaltijo okupacijos ir aneksijos. Tada Amerika buvo priversta sugrįžti prie Wilson idėjos, kad neteisėtai užgrobtai nepriklausomi kraštai negali būti pripažinti okupuotais. Birželio mėnesį po liaudies Seimo rinkimų prezidento Wilson idealistinė politika nepripažinti neteisėto užgrobtimo vėl buvo oficialiai deklaruota Amerikoje ir tai buvo vienas iš pagrindinių dalykų, kuris išlaikė Lietuvą suverenia valstybe juridiniu, psichologiniu ir simboliniu požiūriu. Tai tęsėsi iki paskutinio Lietuvos, kaip nepriklausomos valstybės, Amerikos pripažinimo.

— Per tuos 50 Lietuvos okupacijos metų ir išeivija prisidėjo prie tokios Amerikos laikysenos, padėjo išlaikyti Amerikai tokią poziciją?

— Manau, kad taip. Juk Amerikoje buvo priskaičiuojama iki 1 milijono lietuvių balsų, todėl tokio skaičiaus Amerikos politikai negalėjo nepaisyti. Milijono parašų rinkimas Harding laikais, galų gale Roosevelt reakcija į Stalin politiką ir reikalavimas, kad Lietuvai būtų suteikta vieta Jungtinėse Tautose. Tai dabar vyksta su kubiečiais.

— Kokios tavo prognozės dėl Lietuvos santykių su Amerika šiandien? Kokia tų santykių ateitis?

— Labai sunkus klausimas. Man atrodo, kad Lietuva, nepaisant technologinių pasikeitimų ir globalizacijos, dar nėra tapusi Europos dalimi, todėl kas atsitiks su Lietuva, labiau priklausys nuo Europos, o ne nuo Amerikos pastangų. Todėl reikia sugundyti Ameriką daugiau investuoti į mūsų kraštą ir kol Amerika yra NATO, reikia stengtis, kad ji pagelbėtų mums saugumo srityje. Tad ir išeivijos dėmesys turėtų būti nukreiptas į tai, kad NATO netaptų bergždžia politika. Mes galime turėti šokių tokių vaidmenį, nors jis, mano nuomone, mažėja. Vis dėlto, kaip jau minėjau, aš labiau kreipčiau dėmesį į Europą.

Mokyti amerikietišškai – į Klaipėdą

DEIMANTĖ DOKŠAITĖ

Pasirodo, kad gautum amerikietišką išsilavinimą nebūtina net koją iškelti iš Lietuvos. Amerikietiškos mokymo sistemos galima paragauti Klaipėdoje veikiančiame Lietuvos krikščioniškajame koledže (LCC), kaip tik nuo rugpjūčio keičiančiame pavadinimą į LCC International University. Pasak LCC prorektorės amerikietės Marlene Wall, iki šiol buvusio pavadinimo visi trys žodžiai jiems kėlė problemų. Užsienio studentai manydavo, kad jei koledžas vadinasi „Lithuanian“, vadinasi jis

yra lietuviškas, nors taip vadinosi tik dėl vietos, kurioje yra įsikūręs. Išgirdę antrą žodį – „Christian“ – neretai žmonės pagalvoja – „matyt, ten rengia kunigus“. Galiausiai trečias pavadinimo žodis „College“ Rytų ir Vidurio Europoje suprantamas kiek kitaip nei JAV, kur tiek koledžas, tiek universitetas ganėtinai panašios sąvokos. Tačiau norint išsaugoti jau neblogai žinomą „prekės“ ženklą, pavadinime liks santrumpa „LCC“.

LCC Wall vadina viena iš alternatyvų, o ne konkurentu kitiems Lietuvos universitetams. **Nukelta į 8 psl.**

ROMUALDAS KRIAUČIŪNAS

Šimtas metų skautavimui!

Rugpjūčio 1 d. pasaulio skautija paminėjo savo organizacijos šimtmetį. Ta proga trys šimtai skautų suplaukė į Brownsea salą, besančią prie pietinių Anglijos krantų, kur prieš šimtą metų skautų įkūrėjas anglų generolas Robert Baden-Powell suruošė pirmąją skautų stovyklą, kurioje tuomet dalyvavo dvidešimt berniukų. Skautybės šimtmečio paminėjimas vyko visame pasaulyje. Jubiliejaus paminėjimo centru laikytinas iš 160 kraštų 40,000 skautų sutraukęs saskrydis rytinėje Anglijoje, kur XXI pasaulinio skautų saskrydžio iškilmes atidarė princas William.

Turbūt nėra lietuvių, kuris nežinotų apie skautus. Tai jaunimo auklėjimo organizacija žaidimais, išskylomis, stovyklomis ir praktiniu gyvenimo patyrimu auklėjanti savo narius Dievo, tėvynės ir artimo meilės dvasioje. Angliškas žodis „scout“, kilęs iš lotynų kalbos „auscultare“, reiškiančio žvalgyti, sekti, stebėti, reiškia žvalgą, sekėją, pėdsekį.

1908 m. Baden-Powell išleido „Skautybę berniukams“ — pirmąją knygą apie skautus, jų ideologiją ir veikimo metodus. Skautų sąjūdis veikiai išplito ir tarp mergaičių. Iš Anglijos skautai persimetė į jos kolonijas, taip pat ir į kitus kraštus. Skautai Lietuvoje atsirado prieš Pirmąjį pasaulinį karą. Pirmąjį lietuvių skautų vienetą suorganizavo Petras Jurgėla-Jurgelevičius prie Vilniaus lietuvių gimnazijos 1918 lapkričio 1 dieną. Taigi ateinančiais metais bus šio įvykio devyniasdešimtmetis. Broniaus Kviklio apskaičiavimu, nepriklausomos Lietuvos gyvenimo pabaigoje galėjo būti apie 15,000–20,000 skautų, o per skautų eiles iki to laiko buvo perėję apie 200,000 šios organizacijos narių.

Lietuvių skautų sąjungos tikslas pagal skautybės sistemą buvo auklėti lietuvių jaunimą religingais savo tikėjimo nariais, dorais, kilnios dvasios, tvirto būdo, sveikais žmonėmis, sąmoningais lietuviais ir naudingais piliečiais. Asmenys, kurių pažiūros bei gyvenimo būdas kenkė religiniam-doroviniam skautų auklėjimui, negalėjo būti skautais.

1930 m. buvo išleistas Lietuvos skautų sąjungos (LSS) įstatymas, kuriuo iš pagrindų pertvarkyta Lietuvos skautų brolija. LSS buvo pavesta Švietimo ministro globai. Respublikos prezidentas tapo ex-officio LSS šefu. Vyriausybei išleisus LSS įstatymą ir tuo pačiu metu uždraudus veikti visoms kitoms moksleivių organizacijoms, šie vyriausybės aktai sukėlė Lietuvos Romos katalikų bažnyčios vadovybės reakciją, kilęs konfliktas padarė neigiamos įtakos normaliam skautų organizacijos auklėjamajam darbui („Lietuvių enciklopedija“, 28 tomas, Lietuvių enciklopedijos leidykla, Boston, 1963).

Bolševikai LSS likvidavo 1940 metais, turtą perdavė savo pionierių ir steigiamoms sporto organizacijoms. Okupacijos metu skautų organizacija veikė pogrindyje. Vakaruose LSS buvo atkurta 1945 m. Vokietijoje. Skautų ir skaučių vienetai veikė beveik visose stovyklose, kur jie aktyviai reikšėsi lietuviškame darbe. 1946 metais LSS santykiai buvo sureguliuoti su Romos katalikų dvasine vadovybe. 1949 m. Scheinfeld mieste įvykęs suvažiavimas paruošė skautų organizaciją emigracijai. Vakarų pasaulyje 1960 metais skautų brolijoje turėta 1,627 aktyvūs nariai, o skaučių seserijai priklausė 1,192 narės.

Skautai buvo pasiskirstę ne tik pagal lytį, bet ir pagal specialius interesus ar amžių. Tai: jūrų skautai, skautai vyčiai (17-25 amžiaus grupė), studentai (akademikai) skautai. Pastarieji apjungė abiejų lyčių studijuojantį skautų jaunimą, o taip pat jau ir mokslus baigusius filisterius.

Svetimtaučių skautų draugovės Lietuvos teritorijoje atsirado žymiai anksčiau kaip lietuvių. Dar prieš Pirmąjį pasaulinį karą Kaune ir Vilniuje buvo įsteigti rusų ir lenkų skautų vienetai. Lietuvoje buvo sudarytos sąlygos auklėti jaunimą savo tautos bei religijos dvasioje.

Tarptautinėje plotmėje bolševikams okupavus Lietuvą Lietuvos skautų ir skaučių institucijos tyliai buvo išbrauktos iš skautų tarptautinių organizacijų sąrašų. Lietuviams skautams atsидūrus tremtyje jie nesulaikė tarptautinio pripažinimo. 1947 metų nutarimas siūlė tremtiniais skautams įsijungti į gyvenamųjų kraštų skautų organizacijas. Lietuviai skautai keliais atvejais dėl to protestavo. Vėliau drauge su kitų kraštų skautais buvo sudaryta pavergtų tautų egzilų skautų taryba.

Džiaugiamės pasaulio skautų šimtmečio jubiliejumi ir lietuvių skautų bei skaučių aktyviu ir prasmingu įsijungimu į šią jaunimo auklėjimo organizaciją. Teišlieka jų pasirinktas šūkis „Dievui, tėvynei, artimui“ šviesiu kelmrodžiu ateiviai!

NUOMONĖ

Anatolijus Kairys – darbo ir energijos briedis

VYTAUTAS VOLERTAS

Yra žmonių, kurie gyvenime pakliktų tuštumą, jei būtų iš jo išimti. Tai lyg specialios asmenybės, skirtos specialioms įpareigojimams, tai išskirtinės plytos, skirtos užpildyti išskirtines vietas gyvenimo architektūroje. Tačiau dažnai, žavintis architektūros visuma, atskiros plytos yra nepastebimos. Tokiu pavyzdžiu gali būti rašytojas ir visuomenininkas Anatolijus Kairys.

Žvilgtelkime į šį paskutinį pusšimtį metų JAV lietuvių veiklos pastogę. Pavyzdžiui, be ypatingos A. Kairio energijos ir darbštumo pasigestume penkių teatro festivalių. Jie Čikagon sukviestas iš JAV ir Kanados vaidybinės grupės su geriausiais tų laikų režisieriais (P. Maželis, E. Kudabienė, D. Mackalienė, V. Žukauskas ir kt.). Be A. Kairio nebūtų parašyta daug dramų ir komedijų (ne viena jų premijuota), apkeliavusių lietuvių scenas JAV, Kanadoje ir Australijoje. Daug kūrybos, rūpesčio ir prakaito teatro srityje įdėjo A. Kairys, tačiau JAV LB Kultūros tarybos teatro premija iki šiol jo nesurado. O gal A. Kairiui stigo visuomeninės elegancijos prieš įtakinguosius? Ši elegancija vertinimuose padeda – kiekviena proga meiliai užkalbinti, nusišypsoti, pagirti.

Ne vien dėl teatro A. Kairys čia minimas. Mūsų gyvenimo sąsąkaityboje jo įnašas yra gausus ir vienoje, ir kitoje, ir trečioje srityje. Pirmaisiais gyvenimo dešimtmečiais JAV LB susilaukė iš A. Kairio vertingos pasparties – tris kadencijas jis buvo Kultūros tarybos (anksčiau vadinosi ir Kultūros fondu) pirmininku. Jo pastangomis buvo išleista „Lietuvių literatūros istorija“. Tai keturi stambūs tomai, paruošti Prano Naujokaičio.

Idomiausia A. Kairio darbo sritis – literatūrinė kūryba. Jau buvo paminėti jo darbai dramaturgijoje, bet štai dar kas nepaliesta: gal dešimt libretų (rodos, sceną jau pamatė pora operų pagal A. Kairio libretus), gausybė poezijos rinkinių ir romanų. Tai ištisa šimtinė leidinių. Iš jų šešiolika buvo premijuoti įvairiuose konkursuose ir įvairių organizacijų. Keli yra išversti į svetimų kalbas. Šis literatūros darbų paminėjimas yra tik apybraižinis. Tokią gausybę plačiau aptarti reikia didelio ryžto.

A. Kairys yra darbštuolis, palaimintas sugebėjimais ir gera sveikata. Visada greitas, visada ejęs užsibrėžtu keliu, grūmėsis su laiku ir su kiekviena kliūtimi. Jis neturėjo kada ilgai derėtis su tais, kurie jį barė ir jam patarinėjo ar tyčia jį erzino ir net ideologiškai niekino. Spaudoje oponentams atsakyti jis nerasdavo laiko, užpuolimus apsvaistydavo, bet vadovavo savo sprendimais. Todėl iki šiol teisingo įvertinimo jis nesusilaukė. (Tiesa, 2005 m. sausio 13 d. jis Lietuvos Prezidento buvo apdovanotas Gedimino ordino Karininko kryžiumi.) Pabarimai būdavo daug garsesni už gerus žodžius.

Pavyzdžiui, A. Kairio pastangos teatro srity būdavo peikiamos dėl tariamo nepakankamo avangardiškumo, dėl neatrinktų festivaliams veiklų, dėl neišbaigtos režisūros. Tačiau festivalius organizuojant, grupes

O gal A. Kairiui stigo visuomeninės elegancijos prieš įtakinguosius? Ši elegancija vertinimuose padeda – kiekviena proga meiliai užkalbinti, nusišypsoti, pagirti.

kviečiant, finansais rūpinantis triūsas, kurio A. Kairys negailėjo, taip pat yra labai svarbus. Jei būtų paiseš gausių pastabų, po pirmo festivalio darbo nebūtų tęsęs.

Priekaištų A. Kairys susilaukė ir dėl jo pastangomis išleistos „Lietuvių literatūros istorijos“. Ten rasime P. Naujokaičio sąžiningai suregistruotus visus iki to laiko išleistos literatūroje (ir okupuotoje Lietuvoje, kiek autoriui leido tai padaryti politinės aplinkybės) pasireiškusių vardus. Tačiau patriotiškai tvirtoje išieivijos aplinkoje atsiradusi įkyri kairioji jaunųjų grupė manė, kad literatūros istorijoje teisę egzistuoti turi tik marksizmui artimi autoriai iš jų grupės. Taigi A. Kairį reikėjo barti.

Didelė A. Kairio kantrybė, ryžtingas tikslo siekimas ir dažnas kritikos nepaisymas sukūrė išdidaus, užsispyrusio ir gal net kiek nuobodoko asmens vaizdą. Žinoma, tas, kas nesiginčija ir apsisukęs eina šalin, tasai nėra įdomus. Man atrodo, kad A. Kairys yra įdomus ne tik gausiais, išbaigtais darbais, bet ir tų darbų vykdymo aplinka. Jis yra dvipusio ignoravimo simbolis.

Apie vieną ignoravimo pusę jau išsitarė: A. Kairys ginčams stokojo laiko, vadovavosi savo nuojauta ir kritikų mažai paisė. Antroji ignoravimo pusė – pastangos A. Kairį išmesti iš kultūrinio gyvenimo viešumos.

Gerai žinoma, kad išieivijos literatūros laukuose gal nuo 1960 metų pūtė dviejų rūšių vėjai: bajoriniai liberalų viesulai ir prasčiokų pūstelėjimai. Literatūros bajorai, ne tiek visuomenės pritarimu, kiek įkyriu veržlumu sukūrė liberalų luomą, laikėsi savo ideologijos: neminėti patriotizmo ir moralės, pasišaipyti iš netolimos praeities faktų, o kai kuriuos net paneigti, nepripažinti tiesos egzistavimo. Toks buvo jų „statutas“, leidžias daryti nepakeičiamus sprendimus visais kūrybiniais klausimais. Taip jų sprendimu atsirado „epochinės“ svarbos, bet lietuviškai ir angliškai neįskaitomi filosofai, rašę sulietuvintą anglų kalbą. Taip stambiai subrendo genialūs poetai ir rašytojai, jais bandant numurkdyti net Bernardą Brazdžionį. Šiose pastangose jiems talkino Vytautas Kazakevičius, Maskvos „ambasadorius“ lietuvių išieivijos kultūriniais klausimais, jo nuorodas pertransliuojant žurnalui „Akiračiai“. Pamėgę pačių sau atrastą intelektualų skraistę ir žeminančiai žvelgę į visuomeninę veiklą, jie aktyviai pritarė socializmui, ne kartą šyptelėdami net Lietuvos okupantams.

A. Kairys savo triūsu ir kūryba tiesiogiai šių bajorų nelietė, tačiau savo darbe jų nustatytą taisyklių nepaisė. Todėl reikėjo jį barti ir įspėti

JAV LIETUVIŲ BENDRUOMENĖ

JAV LB Kultūros Tarybos pranešimas

JAV LB Kultūros Taryba kviečia lietuvių visuomenę siūlyti kandidatus 2007 metų kultūrinėms premijoms. Pristatant kandidatus prašome pateikti kuo daugiau informacijos apie kandidatą, apibūdinti jo/jos nuopelnus lietuviškoje kultūrinėje veikloje. Prašom pateikti kandidato adresą ir telefoną. Asmenys kandidatus pristato atitinkamoms, specialiai sudarytoms komisijoms. Komisijų pirmininkų pavardės ir adresai nurodyti. Pristatant kandidatą pateikite ir savo pavardę bei adresą. Kandidatus komisijoms siūlyti iki šių metų rugsėjo 15 d. Skiriamos 1,000 dol. premijos.

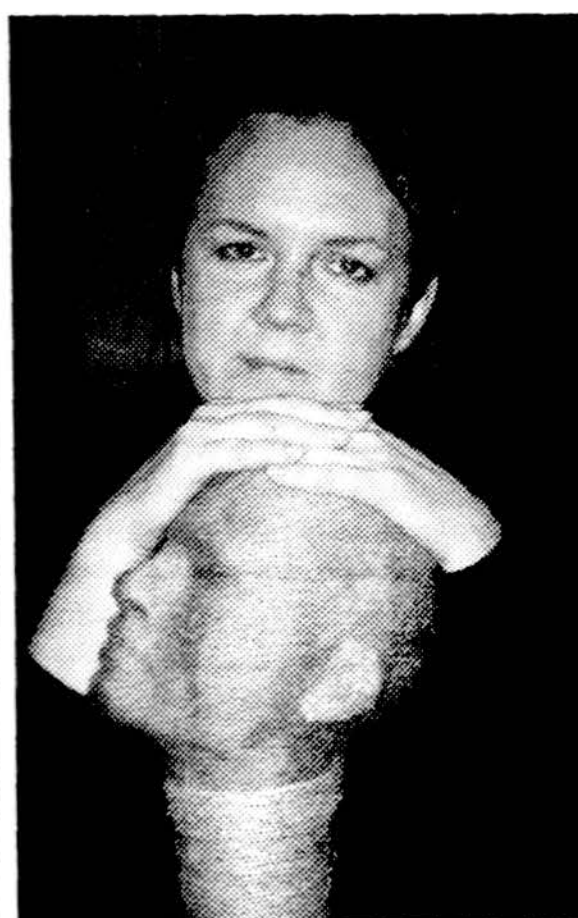
Dailės premija – premija skiriama JAV lietuviams dailininkams, kurie dalyvauja kultūrinėje veikloje. Dailės premija apima visas meno formas: tapybą, grafiką, skulptūrą, fotografiją, keramiką ir tekstilę-audinius. Komisijos pirmininkė – Dalia Šlenienė, PLC Lietuvių dailės muziejaus direktorė. Adresas: Dalia Šlenienė, 12421 Archer Ave., Lemont, IL 60439.

Muzikos premija – premija skiriama JAV lietuviams muzikams, kurie dalyvauja kultūrinėje veikloje. Muzikos premija apima dainos ir muzikos vienetus, kompozitorius, dirigentus, solistus ir muzikos instrumentalistus atlikėjus. Komisijos pirmininkas – Faustas Strolia. Adresas: Faustas Strolia, 15325 Sequoia St., Oak Forest, IL 60452.

Spaudos darbuotojo-bendradarbio premija – premija skiriama tiems, kurie dalyvauja JAV lietuviškoje spaudoje. Ypatingas dėmesys skiriamas tautiškumo, bendruomeniškumo, lietuvių telkinių veiklos, Lietuvos valstybingumo temoms. Apima žurnalistus, spaudos darbuotojus (korespondentus) bei redaktorius, kurie gauna tik minimalų atlyginimą, o ne pilną algą. Spaudos darbuotojo komisijos pirmininkas – Petras Petrutis. Adresas: Petras Petrutis, 5600 S. Claremont Ave., Chicago, IL 60636-1039.

Tautinių šokių mokytojo(s) premijai kandidatą parenka Lietuvių tautinių šokių institutas, pirmininkė Danguolė Varnienė. Adresas: Danguolė Varnienė, 3165 Harmony Pl., La Crescenta, CA 91214

Šių premijų mecenatai yra Lietuvių fondas ir JAV LB Krašto valdyba

Nomeda Grumada – 2006 metų JAV LB Kultūros tarybos Dailės premijos laureatė. Grumada kuria netradicines skulptūras ir skulptūrines pano. Yra surengusi ne vieną parodą Čikagoje ir jos apylinkėse.

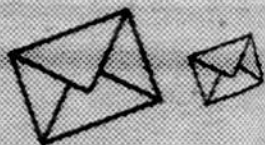
Giedrė Gillespie – Čikagos „Žaltvykslės“ teatro sambūrio aktorė, su šia grupe sukūrusi ne vieną vaidmenį. 2006 metais Gillespie buvo apdovanota JAV LB Kultūros tarybos Teatro premija.

dėl apčiuopiamo patriotizmo, dėl „pasenusios moralės“ klausimų, dėl anarchizmui tinkamų laisvių stokos. Kadangi A. Kairys daug dirbo ir daug rašė, jam kliuvo apšėiai pamokymų ir pabarimų, į kuriuos jis kreipė mažai dėmesio. Šis A. Kairio nepaisymas, rodytas bajoriškiems intelektualams, pagaliau susilaukė jų beviltiškos tylos A. Kairio atžvilgiu.

Mažai yra tokių, kurie išieivijoje

savo triūsu priartėtų prie A. Kairio. Tačiau jis ir dabar retai sulaukia dėmesio. Išieivijos kultūrinio gyvenimo istorijoje šis energijos briedis, lauzęs visas miško tankumų kliūtis, liks iš tolo matomas. Nors tyla daug ką pridengia, bet ne viską paslepia. A. Kairys yra virš tų, kurie dūsavimais užkampiuose rikiavo posmelius, bet niekur kitur piršto nepajudino.

Laiškai, nuomonės, komentarai

PATIKSLINIMAS

2007 m. liepos 18 d. „Draugo“ (nr. 38) skyriuje „Laiškai, nuomonės, komentarai“ Antanas Paužolis laiške „Kuo ypatinga 'Šviesininkų—Santariečių' ideologinė programa?“ tarp kitko rašo: „Kuo šios organizacijos ideologiniai bruožai ir veikimo būdai geresni už kitų politinių organizacijų veikimo metodus?“

Mano laiške „Balsas iš minios“

nėra parašyta, kad Šviesininkų—Santariečių organizacijos ideologiniai bruožai ir veikimo būdai geresni už kitų politinių organizacijų veikimo metodus.

Tikiu, kad Antanas Paužolis bus patenkintas mano patikslinimu.

Petras Pagojus
Detroit, MI

ŽVELGIANT Į PRAEITĮ

Ačiū už parašytas mintis apie Jeannette Swist fotoalbumą apie Back of the Yards gyvenimą. Jos paskatino mane parašyti ir mano išgyvenimus.

Man taip pat teko trumpai gyventi šioje apylinkėje, atvykus į Čikagą. Čia taip pat gyveno nemažas skaičius naujai atvykusių mūsų tautiečių, vadinamų „Displaced Persons“ (DP). Ši apylinkė nepasižymėjo didingais pastatais, todėl mūsų tautiečiai joje ilgai neišsilaikė, būrėsi Brighton Park, Marquette Park arba Gage Park. Šioje apylinkėje gyveno albume paminėtų tautybių žmonės iš ankstyvosios emigracijos.

Žvelgiant į praeitį, turime būti dėkingi ankstyviesiems emigrantams, kad jie būrėsi lietuvių apgyventose vietovėse. Šitie mūsų tautiečiai išlaikė savo vaikų lietuviškumą, nors gal ne 100 proc., bet jie nesigėdijo vadintis lietuviais.

Visiškai kitą vaizdą matome naujai atvykusių lietuvių tarpe. Jie nesiburia į esančius lietuvių telkinius arba kuria naujus. Jie pasklido po visus Čikagos priemiesčius, nesudarydami vieningo, lietuviško telkinio.

Prisimenu laikus, kada Marquette Park, Brighton Park ir Cicero apylinkėse esančiose parduotuvėse kalbėjo tik lietuviškai. Vyresnio amžiaus tautiečiams nebuvo reikalo mokėti angliškai, nes aplinkui buvo kalbama lietuviškai.

Esančiose parapijose buvo daug

religinių organizacijų, kurioms vadovavo lietuviškai kalbantys asmenys.

Anksčiau paminėtas vietas užėmė kitos kultūros žmonės. Mūsų tautiečių jie neišstūmė, jie patys išbėgo kaip pabaidyti zuikiai, parduodami savo namus pusvelčiui.

Lietuviškos parapijos ištuštėjo. Į jas apsilanko vis mažiau mūsų tautiečių. Jų laukia tik uždarymas arba perleidimas kitos kultūros tikintiesiems. Uždarius lietuvių parapijas, rašome skundus, dejuojame, bet nedėjome pastangų joms išlaikyti.

Ar ne tas pats atsitiko ir su Back of the Yards Švento Kryžiaus lietuvių pinigais statyta bažnyčia, atšventusia 100 metų sukaktį? Švento Jurgio — Bridgeport, lietuvių statyta ir išilaukusi net 98 metus, vyskupijos buvo nugriauta. Liūdna — išnyks lietuviai, dings ir bažnyčia. Padidės „gyventojų“ skaičiumi didžiausios lietuviškos kapinės, kadaise turėjusios lietuvišką užrašą „Šv. Kazimiero lietuvių kapinės“. Vyskupija, norėdama visas kapines suamerikoninti, iš visų tautybių turimų kapinių pašalino tautinius užrašus.

Lietuvių kapinių sklypų savininkų draugijos valdybai, Kapų valdyba yra pasakiusi, kad lietuvių per mažai miršta, reikės pradėti laidoti ir ne lietuvius. Taip lietuviškumas dingsta Amerikoje.

A. Paužolis
Chicago, IL

DĖL HIMNO

Vilnietis Algimantas Zolubas spaudoje viešai susirūpino, nes Lietuvos gyventojai klaidingai gieda Kudirkos himno žodžius. Esą Kudirka rašė: „Tegul saulė Lietuvoj tamsumas prašalina“, o žmonės gieda: „Lietuvos tamsumas“.

Aš prisidedu prie šio asmens rūpesčio, nes Kudirkos himnas sako: „Lietuvoj“, o žmonės gieda „Lietu-

vos“. Tai didelis skirtumas!

Kudirka linkėjo, kad Lietuvoje dingtų svetimos tamsybės, o žmonės linki, kad dingtų Lietuvos savi tamsumai.

(Liet. enc. 8:261; 16:17-21; Amer. Liet. Nr. 29, 2007.07.21).

Eugenius Gerulis
Naperville, IL

ŠVEDAI BIRŽUOSE

Pirmoji okupacija 1625 metais

Gustavas Adolfas II tapo Švedijos karaliumi būdamas vos 17 metų amžiaus. Jis gyveno 1594—1632 m.

Jo laikais Švedija pasiekė savo galybės viršūnę.

Ryga jis užėmė 1621 metais, o po 4 metų, t.y. 1625 metais, būdamas 31 m. amžiaus, okupavo Biržus.

Tuomet jo armiją sudarė 10,000 karių, o Biržus gynė vos 450 samdytų karių, kuriems vadovavo Kristupas II Radvila. Jis įstengė atsilaikyti tik vieną mėnesį.

Čia švedai rado didelį karo grobį:

išsivežė namo 60 patrankų, amunicijos, maisto atsargų ir kt. Nuostabu, kad švedai tada pagrobė ir visą Radvilos išdą.

Išidėmėtina, kad pirmosios okupacijos metu švedai 1625 metais Biržų pilies nesugriovė.

Šis jaunas švedų karalius žuvo kautynėse prie Lützen, būdamas 38 metų amžiaus.

Jis buvo pamaldus protestantas. Jo dukra Kristina, tėvui mirus, grįžo į katalikybę, atsisakiusi valdovės karūnos.

Aptarti, kaip pasipriešinti švedams, į Biržus 1701 m. vasario 28 d.

atvažiavo Rusijos caras Petras Didysis ir Lietuvos—Lenkijos karalius Augustas II.

Šia proga caras Petras Didysis Biržų piliakalnio parke pasodino liepos medį. Ši stora liepa tebežaliuoja Biržuose.

Antroji okupacija 1704 metais

1704 m. rugsėjo 14 dieną Biržų tvirtovė vėl pasidavė švedams.

Karaliui Karoliui XII įsakius, buvo susprogdinta Biržų pilis, kiti tvirtovės pastatai ir Biržų miestas buvo

sudeginti.

Po to karalius Karolis XII neilgai gyveno, nes Norvegijoje prie tvirtovės Fredrikaskaldo kautynėse kulka pataikė jam į smilkinį.

Švedijos galybė kautynėse prie Poltavos 1709 metais galutinai žlugo.

Atrodo, kad ypač puikioje, naujojoje knygoje „Senosios Lietuvos istorija 1005—1755“ istorikas Alfredas Bumblauskas švedus ignoruoja.

Eugenius Gerulis
Naperville, IL

P. S. Biržuose ši pilis buvo atstatyta 1988 metais.

KILO KELETAS KLAUSIMŲ

Dalios Cidzikaitės vedamąjį „Senų fotografijų magiją“ („Draugas“, 2007.07.21) perskaičius, kilo keletas klausimų. Pirmą, kodėl vartojamas žodis magija: („Senų fotografijų magija“, „...pilkšvų fotografijų magija“). „Magija, kuri 'nuginkluoja'...“? Bent jau šiuo atveju, būtų labai tikėtas gražus, senas lietuviškas žodis bur-tai. Antra, kam žvelgti „per fotoaparato linzę“, jei tai galima lengvai atlikti per lęšį? Trečia, ar „emocio-

nalus išgyvenimas“ tiksliau ir lietuviškiau skamba nei „jausmingas išgyvenimas“? Beje, romaną „The Jungle“ sukūręs rašytojas Upton Sinclair, Back of the Yards apsilankė ne, kaip vedamajame teigiama, XIX amžiaus, bet XX amžiaus pradžioje. XIX amžiaus pradžioje jis dar nebuvo gimęs, o pirmieji lietuviai Čikagoje teatsirado tik apie 1870-uosius metus.

Vytautas Matulionis
Cleveland Heights, OH

PROBLEMA — NE SUKURTI NAUJADARĄ, O JĮ PRIGYDYTI

Naujadarą sukurti — nedidelė problema. Kaip kad Romualdas Kriaučiūnas sukūrė **sterblinukas**. Problema — kaip jį įdiegti, kaip padaryti, kad naujadaras būtų ir patogus, ir priimtinas visuomenei. Dar daugiau — kaip pasiekti, kad tą priimtina naujadarą kas nors išpopuliarintų. Šiaip jau žmonės yra at-sargūs ir vos sukurtą žodį iš anksto yra pasirengę atmesti, bent jau dėlto, kad jis neįprastas. Sukurti patrauklų naujadarą reikia truputį būti poetu, o jį prigydyti reikia ne tik nemažai pastangų, bet ir sėkmės — kad tą žodį pastebėtų žiniasklaida, jį imtų kar-toti — tada gal ir mes priprasime, tada gal jis prasibraus ir pro mūsų skepsį.

„Drauge“ rašyta, kad daugiausia naujadarų sukūrė Jablonskis. Na, ne Jablonskis juk... Kąkada skaičiavau, kad vien Simono Daukanto Didžia-jame lenkų-lietuvių kalbų žodyne yra apie 3,800 naujadarų. Jablonskis tikrai tiek neprikūrė. Kitas klausimas, kiek Daukanto ir kiek Jablonskio naujadarų prigijo... Beje, naujausi profesorių Jono Palonio ir Alekso Girdenio tyrimai rodo, kad **auka** nėra Daukanto naujadaras, o savas

senas lietuviškas žodis, greičiausiai ikirikščioniškais laikais vartotas pagonių aukos reikšme, o atėjus krikščionims buvo pakeistas neva krikščioniškesniu skoliniu **afiera**. Daukantas tik išgelbėjo seną žodį (atsiradusį iš žodžio **avis**) nuo už-maršties. Dar dėl naujadarų istorijos — **nuodėmė** jokių būdu nėra Sirvydo naujadaras, nes jį bent trisde-šimčia metų anksčiau jau vartojo Mi-kalojus Daukša.

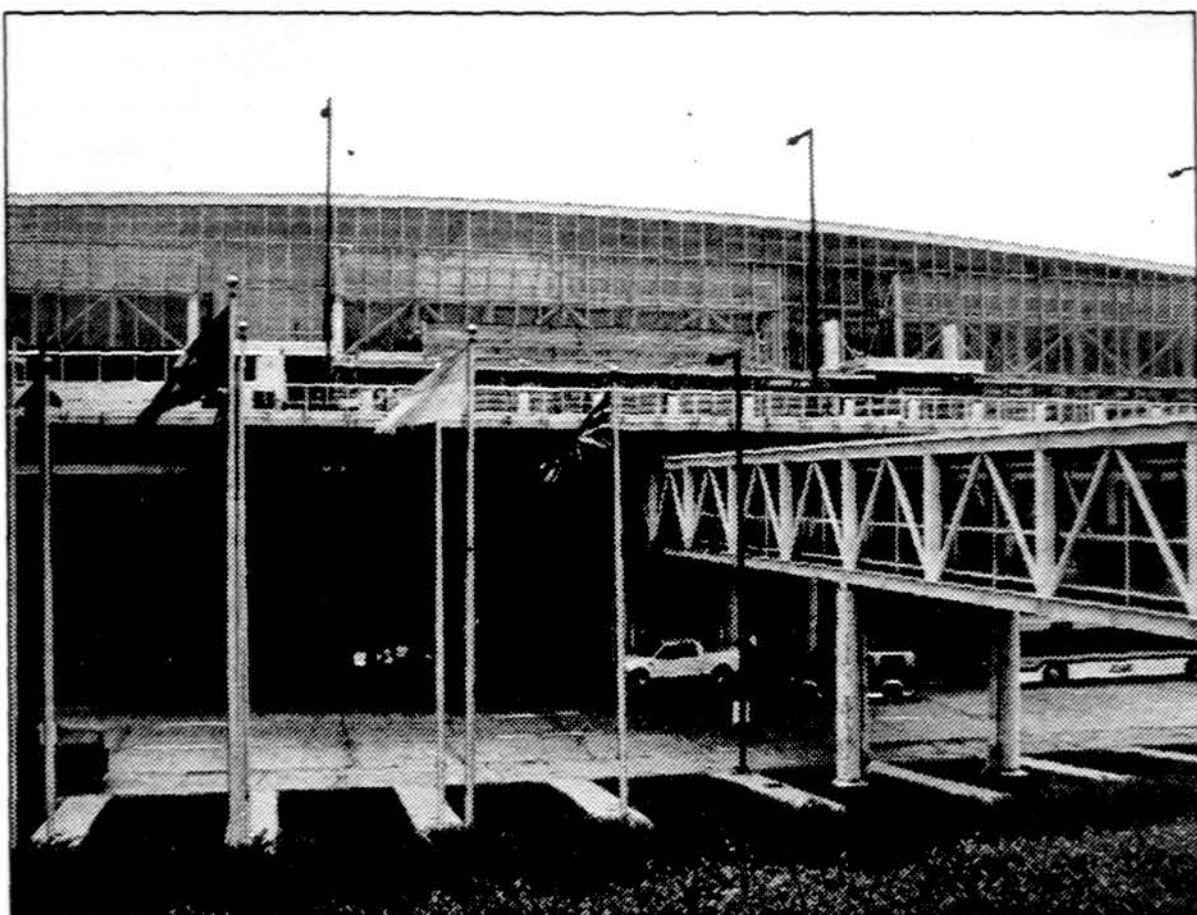
Apskritai daug svarbiau, man regis, ne kiek — penki ar penkiolika — skolinių bus mano straipsnyje, o kaip padaryti, kad tą straipsnį ir ateinančios kartos dar sugebėtų paskai-tyti. Kaip siekti, kad nesusvetimė-tume su savo kalba? Kad iš viso ne-dingtų noras kalbėti lietuviškai? Kai smarkiai, iš paskutiniųjų „Draugo“ puslapiuose kaunamasi dėl **skrydžio** ir **reiso**, vis pasvarstau — o kas pa-sakys, kiek lietuvių vaikų toje pačioje Čikagoje dėl to tyliai sau pamano: ge-rai, kad šneku angliškai, nes lietu-viškai tik pradėk kalbėti, tai tuoj tave į gabalus sudraskys... Ar neturi lazda bent dviejų galų?..

Prof. Giedrius Subačius
Čikaga, IL

Angelė Barkauskaitė-Nelsienė gimusi Marijampolės apskrityje, netoli Kalvarijos, (gyvenanti California valstijoje) dažnai lankosi tėviškėje. Angelė Nelsienė Lietuvos žurnalistų sąjungos premijų šventėje Marijampolėje premijų laimėtojus sveikino JAV LB tarybos ir prezidento vardu. Nuotraukoje Angelė Nelsienė (kairėje), apdovanota lietuviškos naminės duonos kepalu.

MIESTO PANORAMA

O'Hare oro uoste skrydžiai nuolat vėluoja.

O'Hare — ir vėl prasčiausias

Čikagos O'Hare oro uostas ir vėl atsidūrė paskutinėje vietoje iš visų 32 didžiausių JAV oro uostų pagal skrydžių tikslumą. Vos 65 proc. iš O'Hare išskrendančių lėktuvų oro uostą palieka laiku. Likusieji — nuolat vėluoja. Tai paaiškėjo suskaičiavus duomenis apie pusmečio skrydžius.

O'Hare oro uostas yra vienas labiausiai apkrautų visose JAV. Per valandą čia leidžiasi tarp 96 ir 100 lėktuvų. Tuo tarpu mažiau apkrautame Čikagos Midway oro uoste šiek tiek daugiau skrydžių įvyksta laikantis

tvarkaraščių. Per šį pusmetį 73 proc. skrydžių nevelavo. Pagal šiuos duomenis Midway iš antrosios nuo galo vietos (po O'Hare) į viršų pakilo septinomis vietomis.

Karštis ir drėgmė nesitrauks

Naktį iš pirmadienio į antradienį Čikagos apylinkės užklupę lietūs taip lengvai nesitrauks. Sinoptikai numato, kad smarkaus lietaus su perkūnija galime neišvengti ir artimiausiu metu. Be to, ši savaitė atneš drėgniausią orą šiemet; dėl to 90 ir daugiau laipsnių karštis bus dar sunkiau

pakeliamas. Gydytojai pataria be būtinio reikalo neiti iš namų vidurdienį, dėvėti lengvus medvilninius drabužius, gerti daug vandens bei natūralių sulčių, vengti kavos ir saldžių karbonizuotų gėrimų. Sportuojantiems patariama sumažinti įprastas apkrovas.

Smarkūs pirmadienio lietūs daugiausia nemalonumų pridarė McHenry apygardoje, kur dėl susikaupto didelio kiekio vandens patvino keliai. Nemažai gyventojų atsibudę ryte rado užtvindytus rūsius bei garažus. Audros ir liūtys laužė medžius ir užtvindė gatves taip pat ir DeKalb ir Kane apygardose.

Apie 18,000 gyventojų dėl praužusios audros liko be elektros.

„Klounas“ slėpėsi prie pat policijos būstinės

Čikagoje toliau tęsiasi garsiosios „Šeimos paslapčių“ bylos nagrinėjimas. Pirmadienį apklausų metu paaiškėjo, kad vienas iš teisiamųjų tarp Čikagos nusikaltamų grupuočių gerai žinomas Joseph Lombardo, pravarde „Klounas“ („Joey the Clown“), kurį laiką slapstėsi Elmwood Park gyvenvietėje name kitapus policijos nuovados. Anot liudininkų, kol FBI tikrino faktus ar J. Lombardo nebėgo į užsienį ir nesislapsto kur nors Karibuose nusikaltėlis „su stažu“ užsiauginęs ilgą barzdą gyveno draugo namuose policininkų panosėje.

Kai „Klounas“ jau buvo beveik apsisprendęs pasiduoti policijai, jį

įskundė dantistas — bėglys nebegalėjo tvirti dantų skausmo ir ryžosi apsilankyti pas stomatologą.

Milijonai dolerių kavai

Naujausias sociologinis tyrimas parodė, kad amerikiečiai, ypač didžiųjų miestų, tokių kaip Čikaga, gyventojai vis daugiau pinigų išleidžia kavai kavinėse ir vis mažiau šio tonizuojančio gėrimo verdasi namuose.

Nors „Starbucks“ ir kitų kompanijų valdomos kavinės lyg grybai dygsta ant kiekvieno kampo, vartotojų apklausos duomenys rodo, kad pasiūla vis dar nesugeba patenkinti paklausos: skubantys miestiečiai reikalauja vis daugiau kavinių, kur greitai galėtų įsigyti kavos išsinešimui.

Nustatyta, kad didėja specializuotų kavos gėrimų paklausa. Jie anksčiau buvo negirdėta mokėti už kavos puoduką 2 dolerius ar daugiau, vis daugiau Čikagos gyventojų nesiginčydami pakloja 5 ar net 7 dolerius už „latte“, „cappuccino“ ir „frappuccino“ tipo kavos gėrimus.

Finansų specialistai atkreipia dėmesį į tai, kad keletas dolerių per dieną, išleistų kavai, tuo metu atrodo nedaug, tačiau per metus susidaro nemaža suma. Šeimos finansų planuotojų teigimu, jei per metus kavai išsinešimui išleidžiate 1,000 ir daugiau dolerių, reikėtų rimtai susimąstyti, ar ne laikas įsigyti kavos virimo aparatą, o gal tiesiog netingėti juo naudotis.

Tremtinių palikuonys tobulina tėvų kalbos įgūdžius Vilniuje

Vilnius, rugpjūčio 7 d. (ELTA) — Lietuvių bendruomenių atstovai Vilniuje dalyvauja jau ketvirtus metus organizuojamo projekto „Pamokos bendruomenėse: pakeliui į Lietuvą“ renginiuose.

Šiuo projektu siekiama sudaryti galimybes lietuvių bendruomenių atstovams — grįžtantiems tremtiniams, politiniams kaliniams bei jų šeimų nariams, gyvenantiems buvusioje SSRS teritorijoje, — atvykti į Lietuvą mokytis ar tobulinti lietuvių kalbos bei dalyvauti sociokultūrinuose renginiuose.

Projektą „Pamokos bendruomenėse: pakeliui į Lietuvą“ rengia Socialinių paslaugų priežiūros departamentas prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (SADM) ir Pedagogų profesinės raidos centras.

Pasak Socialinių paslaugų priežiūros departamento Socialinių programų priežiūros skyriaus vyr. specialistės Rimos Gudelytės, dvi savaites

tes trukančiuose intensyviuose vasaros kursuose šiais metais mokosi 30 dalyvių iš Irkutsko srities, Krasnojarsko krašto, Buriatijos, Komijos, Jakutijos, Magadano, Vladivostoko, Karelijos, Karagandos, Sankt Peterburgo bei Maskvos Lietuvių Bendruomenių.

Išvairaus amžiaus projekto dalyviams rengiami lietuvių kalbos kursai pagal pradedančiųjų ir pažengusiųjų lygio programas, skaitomos pasakaitos apie lietuvių tautosaką, etnokultūrą, istoriją, rengiamos pažintinės ekskursijos po Vilnių, išvykos į Rumšiškės, Kernavę, Kauną, Trakus.

Pasak R. Gudelytės, kursų dalyviai susipažįsta su dabartiniu gyvenimu tėvynėje, lietuvių tradicijomis, motyvuotai mokosi lietuvių kalbos. Projekto dalyviams šie kursai padeda grįžus į tėvynę sėkmingiau ir sparčiau joje prisitaikyti, taip pat skatinti aktyviau reikštis lietuvių bendruomenių sietur veikloje.

Gabiausi vaikai palieka tėvynę

Vilnius, rugpjūčio 7 d. (BNS) — Tarptautinės moksleivių matematikos olimpiados aukso medalio laimėtojas kaunietis Kęstutis Česnavičius tolesnes studijas sieja su Vokietija, užsienio universitetus mieliau renkasi ir kiti gabūs abiturientai.

Kaip rašo dienraštis „Kauno diena“, pirmadienį pas prezidentą Valdą Adamkų viešėjęs pasaulio matematikos olimpiados Vietnamo sostinėje Hanojuje nugalėtojas K. Česnavičius patikino toliau matematiką studijuoti

siąs Vokietijoje, Bremeno universitete.

K. Česnavičius pasitarė, kad būtų labai smagu grįžti į Lietuvą, bet patikslino, kad į gimtąją šalį sugrįš, jeigu čia bus sudarytos palankios galimybės dirbti jį dominančioje matematikos srityje.

Kartu su olimpiados nugalėtoju Kauno technologijos universiteto (KTU) gimnaziją baigusiu moksleivių didžioji dalis studijų taip pat nesieja su Lietuvos universitetais.

Iš sekso vergijos išlaisvintos lietuvaitės

Vilnius, rugpjūčio 7 d. (ELTA) — Per operaciją rytinėje Anglijos dalyje vietos policija išlaisvino dvi merginas iš Lietuvos, kurios buvo verčiamos užsiimti prostitucija.

Ekspertai pastebi, kad Jungtinėje Karalystėje vis daugiau šių merginų likimo draugių, atgavusios laisvę, naudojasi joms skirtomis programomis ir bando grįžti į visuomenę.

Pasak britų žiniasklaidos, 18 ir 21 metų merginos buvo rastos viename viešnamejame.

Jos iš pradžių pareigūnams tvirtino, kad prostitucija vertėsi savo noru, norėdamos susimokėti už mokslus universitete Lietuvoje. Vis dėlto vėliau vyresnioji mergina prasitarė, kad ji buvo skolinga vienam Rusijos piliečiui, kuris grasino ją sumušti, jei ji nesivers prostitucija.

Viešnamejame, kuriame rastos lietuvaitės, prostitutės per dieną sulaukdavo nuo 15 iki 30 klientų. Už sekso paslaugas jie mokėdavo nuo 30 iki 50 svarų.

Tarptautinės migracijos organizacijos Vilniaus biuro programų koordinatorės Rasos Erentaitės teigi-

mu, Didžiojoje Britanijoje pastaraisiais metais vykdoma vis daugiau programų, kuriose gali dalyvauti iš sekso vergijos ištrūkusios merginos. Pastebima, kad tuo dažniau naudojasi ir lietuvaitės.

Dažniausiai prostitutėmis merginos tampa įkliuvusios į apgaulės pinkles. „Yra daugybė būdų manipuluoti žmogumi, ir nebūtinai tai būna atviras smurtas. Tai gali būti klaidinga informacija apie darbo sąlygas, emocinė prievarta. Šiuos atvejus dažnai būna sunku įrodyti“, — sakė R. Erentaitė.

Smurtas pastaruoju tampa vis aštresne problema Lietuvoje. Lygių galimybių kontrolieriaus tarnyba užplūdo elektroniniai laiškai su nuorodomis į internete patalpintus vaizdo įrašus su smurto scenomis, kaip manoma, nufilmuotomis Lietuvoje. Dalyje šių įrašų smurtauja prieš vaikus, tikėtina, šalies mokymo įstaigose.

Kaip pranešė tarnybos patarėjas viešiesiems ryšiams Valdas Dambra, kituose įrašuose smurtauja prieš suaugusius žmones vidury dienos mieste.

Lietuviai raginami nežudyti gulbių

Atkelta iš 1 psl.

(valdžios institucija, atsakinga už vidaus vandenį. — ELTA) iškabins juos palei kanalą kartu su kitais ženklais, kuriuose nupieštas karpis, — skelbia dienraštis „The Daily Mail“.

Laikraštis antradienį cituoja vietos žvejų klubo atstovę oannę Edwards, kuri pasakojo apie konfrontaciją su lenkais ir lietuviais. Moteris

teigė kartą mačiusi, kaip keturi vyrai ištraukė gulbę į krantą ir bandė ją nuguldyti. Žvejų atstovė atkreipė dėmesį, kad toje vietoje, kur anksčiau būdavo daugybė gulbių, dabar likusios vos kelios. Be to, pasak J. Edwards, imigrantai ignoruoja žvejybos taisykles.

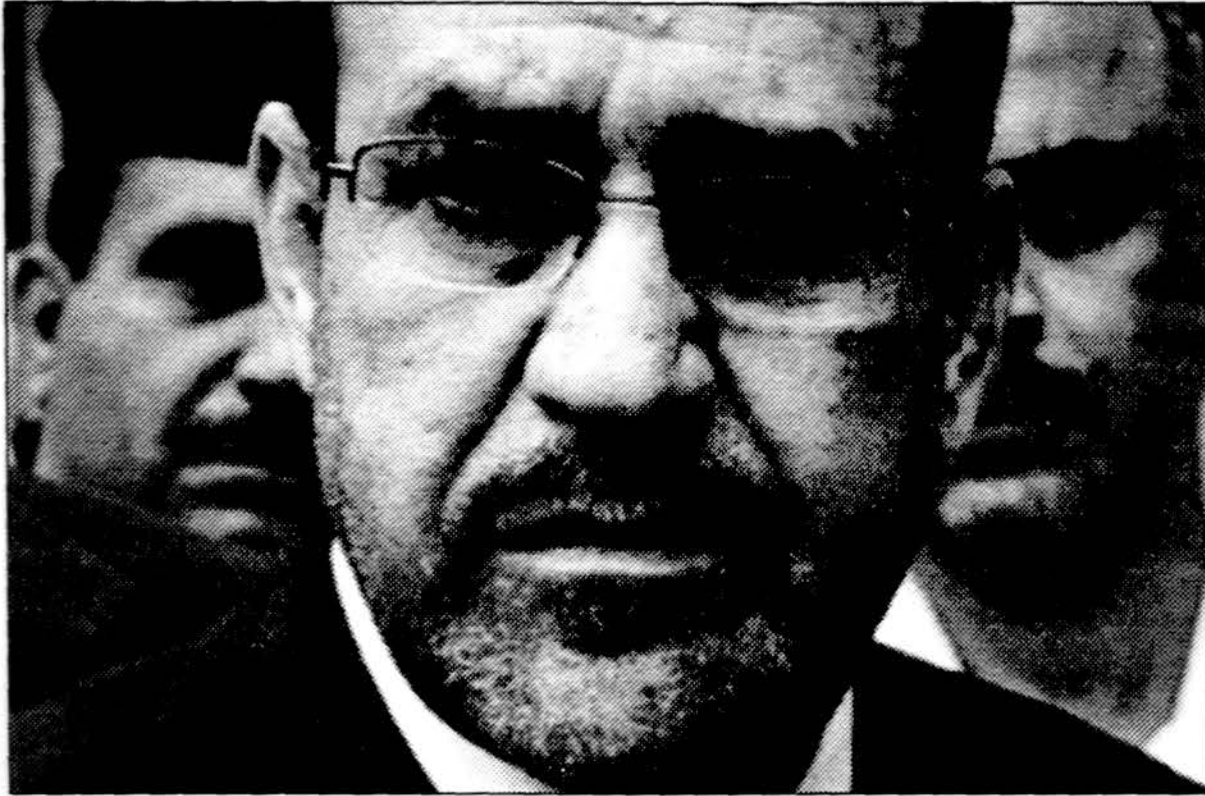
Už gulbių žudymą Didžiojoje Britanijoje gresia iki šešių mėnesių kalėjimo ir 5,000 svarų bauda.

Pasaulio naujienos

(Remiantis AFP, Reuters, AP, Interfax, ITAR-TASS, BNS žinių agentūrų pranešimais)

Iš Irako vyriausybės traukiasi daugiau ministrų

Irako premjeras Nuri al-Maliki.

Bagdadas, rugpjūčio 7 d. („Reuters“/AFP/BNS) — Irako ministro pirmininko Nuri al-Maliki vyriausybė nugrimzdė į dar gilesnę krizę, kai pirmadienį keturi pasaulietinių pažiūrų ministrai paskelbė ketinantys nebedalyvauti kabineto posėdžiuose.

Ministrai apie savo sprendimą paskelbė praėjus mažiau nei savaitei po to, kai iš vyriausybės pasitraukė pagrindinis sunitų blokas.

Iš viso iš N. al-Maliki vyriausybės jau pasitraukė ar jos posėdžius boikotuoja 17 ministrų — beveik pusė visų kabineto narių.

Vyriausybę krizė ištiko tokiu metu, kai premjeras jaučia vis didesnę nepatenkintą JAV pareigūnų spaudimą padaryti akivaizdžią pažangą siekiant sutaukinti priešiškas Irako bendruomenes.

„Mes vis dar esame vyriausybėje, tačiau boikotuojame kabineto susitikimus“, — sakė žmogaus teisių ministrė Wijdan Michael Salim, viena iš keturių ministrų, priklausančių pasaulietinei buvusio laikinojo premjero Iyad Allawi partijai.

Ministrų paskelbtas kabineto boikotas reiškia, kad N. al-Maliki, kuris antradienį išvyksta vizitą į Turkiją ir Iraną, praranda vyriausybės kontrolę.

Ministrai iš Irako nacionalinio sąrašo partijos, kuri vienija pasaulietinių pažiūrų politikus, priklausančius abiem pagrindinėms Irako konfesinėms bendruomenėms, boikotą paskelbė praėjus mažiau nei savaitei po to, kai iš šių vadovaujamos vyriausybės atsistatydino šeši sunitai.

„Šiandien jie pradėjo boikotuoti kabineto posėdžius. Jie toliau dirbs savo biuruose. Jie neatsistatydino iš vyriausybės“, — agentūrai AFP sakė vienas Irako nacionalinio sąrašo partijos vadovybės narių Ibrahim Junabi.

„Tai išpėjimas ministrui pirmininkui, kad jis turi įgyvendinti nacionalinio susitaikymo programą“, — sakė jis, pridūręs, kad Irako nacionalinio sąrašo partijos ministrai gali atsistatydinti, jei nebus įvykdyti jų reikalavimai dėl susitaikymo.

Praėjusį trečiadienį pagrindinis Irako sunitų politinis blokas — Santarvės frontas — atšaukė iš koalicinio kabineto penkis savo ministrus ir vicepremierą, suduodamas skaudų smūgį vyriausybės pretenzijoms atsivesti visiems irakiečiams.

Irako gynybos ministras Abdel Qader Jassim Mohammed, nepriklausantis jokiai politinei partijai, yra vienintelis sunitas, likęs dirbti vyriausybėje.

I. Junabi sakė, kad Irako nacionalinio sąrašo partija nusprendė boikotuoti vyriausybės posėdžius iš esmės dėl tų pačių priežasčių, kurios kiek anksčiau paskatino sunitų bloką pasitraukti iš kabineto.

„Mums reikia susitaikymo dėl politinio proceso ir mes turime grįžti prie programos, kuriai pritarė visos partijos ir grupės, kai jis (N. al-Maliki) suformavo savo vyriausybę“, — sakė I. Junabi.

„Jis ir jo žmonės pasirašė šią programą, ir jei jie grįš prie jos, viskas bus gerai“, — pridūrė politikas.

Gelbėtojai tęsia šachtininkų paieškas

Salt Lake City, rugpjūčio 7 d. („Reuters“/BNS) — Gelbėtojai pirmadienį iki vėlumos stengėsi išvaduoti šešis šachtininkus, įkalintus užgriuvusioje anglių šachtoje centrinėje Utah valstijos dalyje, nors 18 valandų po nelaimės jokių gyvybės ženklų nebuvo pastebėta.

Keturių gelbėtojų komandos stengėsi pasiekti vyrus, esančius 457 m po žeme šachtoje „Crandall Canyon“.

Tačiau sutemus gelbėtojų stūmtis į priekį neleido krintantys uolienų luitai.

„Visos pradinės gelbėjimo pas-

tangos buvo bevaisės“, — sakė šachtos savininkas „Murray Energy“ prezidentas Robert Murray.

Jokio ryšio su vyrais nebuvo nuo pat šachtos įgriuvimo pirmadienį maždaug 2 val. 50 min. ryto vietos laiku.

Pasak Judy Bishop, kurios pusbrolis yra tarp tų po žeme įkalintų angliakasių, artimieji „viliasi, bet liūdi“. „Niekada neprarandu vilties, — sakė ji. — Kai netenki vilties, netenki gyvenimo. Aš neprarasiu vilties“.

Šis incidentas priminė 1984-ųjų tragediją šachtoje „Wilberg“, kai per gaisrą kasykloje žuvo 27 žmonės.

EUROPA

LONDONAS

Didžioji Britanija keičia politiką ir antradienį paskelbė, jog paprašė Jungtinių Valstijų paleisti iš Guantanamo penkis vyrus, kurie iki suėmimo legaliai gyveno Britanijoje, bet nebuvo jos piliečiai. Šis naujojo ministro pirmininko Gordon Brown vyriausybės sprendimas neatitinka ankstesnio ministro pirmininko Tony Blair vyriausybės politikos, kad ji neprivalo siekti Britanijos pilietybės neturinčių asmenų paleidimo.

* * *

Didžiojoje Britanijoje nustatytas antras snukio ir nagų ligos protrūkis — netoli pirmojo protrūkio židinio. Užkrėsti galvijai buvo aptikti ūkyje į pietus nuo Londono penktadienį patvirtinto pirmojo protrūkio apsaugos zonoje, pareiškė aplinkos sekretorė Hilary Benn. Naujas protrūkis pakurstė būgštavimus, kad gali pasikartoti 2001 metų snukio ir nagų ligos epidemija, kai šalyje buvo paskirsta iki 10 mln. gyvūnų ir buvo suduotas skaudus smūgis Didžiosios Britanijos gyvulininkystės pramonei.

TBILISIS

Gruzija Rusijos ambasadoriui Viačeslav Kovalenko įteikė protesto notą dėl raketos, kuri buvo paleista į jų šalies teritoriją, antradienį sakė Užsienio reikalų ministerijos atstovė spaudai. „Iškvietėme Rusijos ambasadorių Gruzijoje į Užsienio reikalų ministeriją, kad įteiktume protesto notą. Taip pat pakviesime užsienio valstybių ambasadorius aptarti šios situacijos“, — sakė atstovė spaudai Nino Kadžaja. Naktį į rugpjūčio 7-ąją du bombonešiai Su-24 pažeidė šalies oro erdvę ir Citelubanio kaimo rajone, esančiame prie nepripažintos Pietų Osetijos sienos, paleido tris raketas „oras-žemė“.

MEKSIKA

MEKSIKAS

Meksikos milijardierius Carlos

Slim pralenkė „Microsoft“ įkūrėją Bill Gates ir su savo 59 mlrd. dolerių tapo turtingiausiu žmogumi pasaulyje, pirmadienį paskelbė žurnalas „Fortune“. „Fortune“, kuris stebi pagrindines pasaulio kompanijas, nurodo, kad 67 metų C. Slim turtas šiemet padidėjo 12 mlrd. dolerių. Tai nulėmė jo kompanijų, įtrauktų į vertybinių popierių biržų sąrašus, rinkos vertė. B. Gates, kuris daug metų buvo turtingiausias pasaulyje, turi turto už mažiau nei 58 mlrd. dolerių, nurodo žurnalas. Imigrantas iš Libano sūnui C. Slim priklausio didžiausia Lotynų Amerikoje mobiliojo ryšio kompanija „America Movil“.

AZIJA

KABULAS

Talibanas antradienį pasiūlė moteris įkaite, kurios yra laikomos kartu su kitais pagrobtais Pietų Korėjos piliečiais, išmainyti į bet kokias JAV karines bazes Afganistane laikomas afganų kalines. Nors Afganistano vyriausybė teigė neturinti duomenų apie kokias nors kalines, susijusias su talibais, ekstremistų atstovas spaudai Yousuf Ahmadi sakė, kad karinė formuotė yra pasiruošusi apsisiekti belaisvėmis. Tai naujausias Talibano pasiūlymas nuo tada, kai pasibaigus ankstesniems terminams paleisti kalinamus talibus, sukilėliai nužudė du įkaitus vyrus.

ISLAMABADAS

Pakistano saugumo pajėgos, remiamos kovinių sraigtasparnių, Šiaurės Vaziristane antradienį atakavo talibus remiančių kovotojų slėptuves, pranešė vienas armijos pareigūnas. Pagrindiniame genčių regiono mieste Miranšache vienas gydytojas nurodė, kad į jų ligoninę buvo atvežti trys sužeistieji, tarp jų du vaikai.

ARTIMIEJI RYTAI

HEBRONAS

Šimtai Izraelio policininkų, į kuriuos skriejo akmenys ir kiaušiniai, antradienį ryte Hebrono mieste Vakarų Krante išskeldino žydų naujakurius iš dviejų namų, kuriuos jie prieš kelis mėnesius neteisėtai užėmė. Saugumo pajėgų nariai turėjo jėgą išgriauti duris, kad patektų į namus.

ATLANTIC Express Corp.

1-800-775-SEND

www.atlanticexpresscorp.com

Ocean Freight

Krovinių gabenimas laivu į visas pasaulio šalis.

Auto Export

Krovinių gabenimas lėktuvu į visas pasaulio šalis.

Small Packages

Automobilių pirkimas bei siuntimas į visas pasaulio šalis.

Air Freight

Krovinių pervežimas visoje Amerikoje.

Trucking

Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje, Baltarusijoje bei Ukrainoje.

8801 78th Ave Bridgeview, IL 60455 Tel. 1 708-599-9680

Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363

Moraine Valley College besimokantys lietuviai studentai supažindino amerikiečius su Lietuva, jos kultūra. „Rodėm nuotraukas, padarėm plakata apie Lietuvos miestus, vaišinom lietuviškais saldainiais“ – prisimena Laura. Nuotraukoje ji stovi dešinėje, šalia jos – lietuvė Rasa.

JAUNA STUDENTĖ – „DRAUGO“ SKAITYTOJA IR RĖMĖJA

Baigiantis Draugo fondo pavasariniam vajui, atėjo kuklus studentės įnašas. Savo trumpame laiškelyje ji rašo: „Esu studentė, skaitau 'Draugą' ir didesnės aukos atsiųsti negaliu.“ Laišką pasirašė Laura Berenyte.

Ne aukos dydis, bet jaunos studentės noras skaityti ir remti lietuvišką spaudą paragino mus daugiau apie ją sužinoti. Nelengva buvo kelis sakinius iš kuklios jaunosios „išpešti“. Štai ką teko sužinoti.

Laurai Berenytei 23-eji. Amerikoje gyvena šešerius metus. Gimė ir augo Kaune. Kauno „Aušros“ gimnazijoje baigė 10 klasių. Į Ameriką atvyko kartu su tėvais ir josios gyvenimas pasikeitė. Tuoj pat pradėjo lankyti Oak Lawn Community High School, mokytis anglų kalbos ir sėkmingai baigė 12 klasių. Baigusi vidurinę mokyklą, pradėjo lankyti Moraine Valley Community College. Gyvendama kartu su tėvais, kurie jai padeda ir remia finansiškai, ji stengiasi ne tik pati mokytis, bet ir kelias dienas per savaitę dirbti: prižiūri vaikus ar dirba restorane, kad užtektų savo asmeninėms išlaidoms. Laura džiaugiasi, kad kolegijoje susipažino su lietuviiais ir su jais bendrauja.

– Laura, ką studijuoji?

– Studijuju biznį, šių metų gruodžio mėnesį jau tikiuosi gauti „Associate degree in Business“. Noriu toliau studijuoti universitete ir įgyti buhalterės specialybę (accounting). Galbūt ši profesija jau mano genuose, nes močiutė irgi buvo finansininkė. Žinoma, mokslas universitete daug kainuoja. Tad kokį universitetą pasirinkti ir ką daryti: ar eiti į pigesnę universitetą, ar imti paskolą, kaip daro dauguma amerikiečių?

Kodėl pasirinkau buhalteriją? Kai kam atrodo, kad tai nuobodus mokslas – vien skaičiai. Tačiau man patinka skaičiai, o matematikos pamoka man įdomiausia. Stipendijos negaunu ir fondų paramos dar neprašiau.

– Laura, kodėl pasirinkai skaityti „Draugą“?

– Žinau, kad Čikagoje yra net keli veltui dalijami laikraščiai, bet nuo pat atvykimo į Čikagą prenumeruojame „Draugą“. Mūsų šeimai tik atvykus į Čikagą, viena pažįstama supažindino su „Draugu“ ir nuo tos dienos jį skaitome. Suprantame, kad reikia palaikyti lietuviybę, ypač kultūros dienraštį.

– Kas „Drauge“ jums patinka ir ko pasigendate?

– „Drauge“ man patinka straipsniai apie politiką, Socialinių reikalų tarybos straipsniai. Be to, man patinka Stasės E. Semėnienės straipsniai, laiškai ir, žinoma, madų skyrelis. Man svarbu sužinoti naujienas iš Lietuvos, kas ten vyksta. Taip pat man patinka lietuvių kultūrinio gyvenimo Čikagoje ir įvairių susibūrimų aprašymai. Pasigendu tokių straipsnių, kurie sudomintų šiuolaikinį jaunimą ir tuomet padaugėtų nuolatinių skaitytojų.

– Ar priklausai kokiai lietuviškai organizacijai, sporto klubui, chorui?

– Nepriklausau jokiai lietuviškai organizacijai, bet norėčiau kur nors priklausyti, nes mėgstu bendrauti su žmonėmis ir organizuoti. Mėgstu dalyvauti koncertuose, spektakliuose, gegužinėse, ypač Joninėse.

Chore taip pat nedainuoju, nes Dievulis neapdovanojo geru balsu. Sporto klubui nepriklausau, bet mėgstu stebėti krepšinį. Daug mano draugų ir vienas pusbrolis žaidžia krepšinį. Mums, lietuviams, krepšinis yra mūsų pasididžiavimas. Nuo mažens eidavau į Kauno sporto halę stebėti krepšinio varžybų.

– Kokie vasaros planai?

– Atostogų neplanavau. Mėgstu keliauti ar su draugais pasiėmus palapines poilsiauti prie ežero. Dažnai aplankau savo pusseserę Florida valstijoje. Neseniai lankiausi Kanadoje ir buvau sužavėta nepaprastu gamtos stebuklu – Niagaros kriokliu. Neplanuoju važiuoti į Lietuvą, bet ateinančiais metais būtinai noriu aplankyti gimtąjį kraštą ir savo tris brolius, kurie gyvena su savo šeimomis. Taip pat pasiilgau paliktų draugų.

– Ar turi draugų Čikagoje ir kas jie tokie?

– Mano visi draugai – lietuviai. Amerikiečių draugų neturiu. Žinoma, kolegijoje yra įvairių tautybių pažįstamų studentų, su kuriais nepalankau jokių ryšių.

– Ko norėtum palinkėti lietuviškam jaunimui?

– Mielas jaunime, svarbiausia: nesuamerikonėkite per greitai. Nepamirškite savo šaknų, savo kilmės, savo gimtinės. Palaikykite lietuviybę, skaitykite lietuviškus laikraščius. Juk esate lietuviai.

Mielai Laurai Berenytei nuoširdžiai linkiu sėkmės moksle ir visa išlikti ištikima savo gimtojo krašto patriote.

Kalbino Marija Remienė

Mokyti amerikietiška – į Klaipėdą

Atkelta iš 3 psl. Ji sako, kad LCC pranašesnis už kitus tuo, jog mokymo sistema čia grįsta artes liberales principu ir išugdo studentus daug plačiau nei įprasta Lietuvoje mokymo sistema. Be to, visos pasakaitos vyksta anglų kalba, o ir dėstytojų didžioji dalis atvykę iš užsienio (du trečdaliai) – daugiausia JAV ir Kanados. Beje, Wall žinodama, kad interviu duoda Amerikos lietuvių savitraščiui, akcentavo, jog būtų labai šaunu, jei į LCC dėstytojauti atvyktų būtent JAV lietuviai, jos manymu, tai būtų idealus variantas.

Kalbant apie LCC istoriją, galima pasakyti, jog 1991 metų vasarą tuometinės Lietuvos švietimo ir kultūros ministerijos kvietimu Lietuvos krikščioniškasis fondas įkūrė LCC Panevėžyje. LCC savo veiklą pradėjo vasaros kalbos kursais.

1992 metais LCC persikėlė į Klaipėdą. O 2000 metų liepos mėnesį Lietuvos Vyriausybės nutarimu Švietimo ir mokslo ministerija išdavė LCC licenciją vykdyti aukštojo universitetinio mokslo studijas. Tad Wall sako, jog jų institucija dar labai jauna, mat universitetinį išsilavinimą teikia dar tik septynis metus.

Kitas LCC išskirtinumas tas, jog čia ne tik dėstytojai, bet ir studentai labai įvairiataučiai. Šiuo metu LCC mokosi studentai iš 19 valstybių, pradedant Lietuva, baigiant Kazachstanu ar Airija. Visgi daugiausia LCC orientuotas į Vidurio ir Rytų Europą. Koledžo vizijoje akcentuojama, kad jis rengia Rytų Europos ir buvusių Sovietų Sąjungos valstybių vadovus, kurie mąsto kritiškai, puoselėja demokratijos vertybes, plėtoja rinkos ekonomiką ir vadovaudamiesi krikščioniškais principais kuria pilietinę visuomenę.

Nors studentai ir neprivalo būti krikščionys, tačiau visas dėstytojų kolektyvas tik krikščioniškas. Wall rodydama LCC valdas atkreipė dėmesį į kieme plevėsuojančias vėliavas. Kiekvieno skirtingos šalies studento nacionalinės dienos proga pakeliama jo valstybės vėliava, išklauskamas himnas bei pasakojimas apie tą kraštą. Taip LCC palaiko toleranciją tarp daugiakultūrio studentų kolektyvo.

Šiuo metu koledže mokosi apie

600 studentų. Panašiai tiek pat jau yra jį baigę. Kaip pagrindinės programos čia dėstomas verslo administravimas, anglų kalba ir literatūra bei evangeliškoji teologija. Netrukus turėtų atsirasti ir psichologija.

Nors Klaipėdos pakrastyje įsikūrusiame LCC apsilankiau vidurvasarį, viskas dūzgė, auditorijos buvo pilnos, koridoriai irgi. Daugybė jaunų žmonių kaip ir kiekvieną vasarą į LCC atvyksta tam, kad mokytųsi anglų kalbos čia vykstančiuose vasaros kursuose. Kasmet dėstytojai iš JAV, Kanados bei kitų šalių vasaros mėnesiais atvyksta į Klaipėdą mokytį jaunuolius anglų kalbos. Pasak Wall, ji pati išbandė šį darbą ir visiškai supranta tuos atvykstančius dėstytojus, kurie savo vasaros atostogas skiria darbui. Tačiau Wall sako, jog anglų kalbos mokymas atskridus į Lietuvą yra visiškai kas kita, nei daugeliui įprastas kasdienis darbas tėvynės mokslo įstaigose.

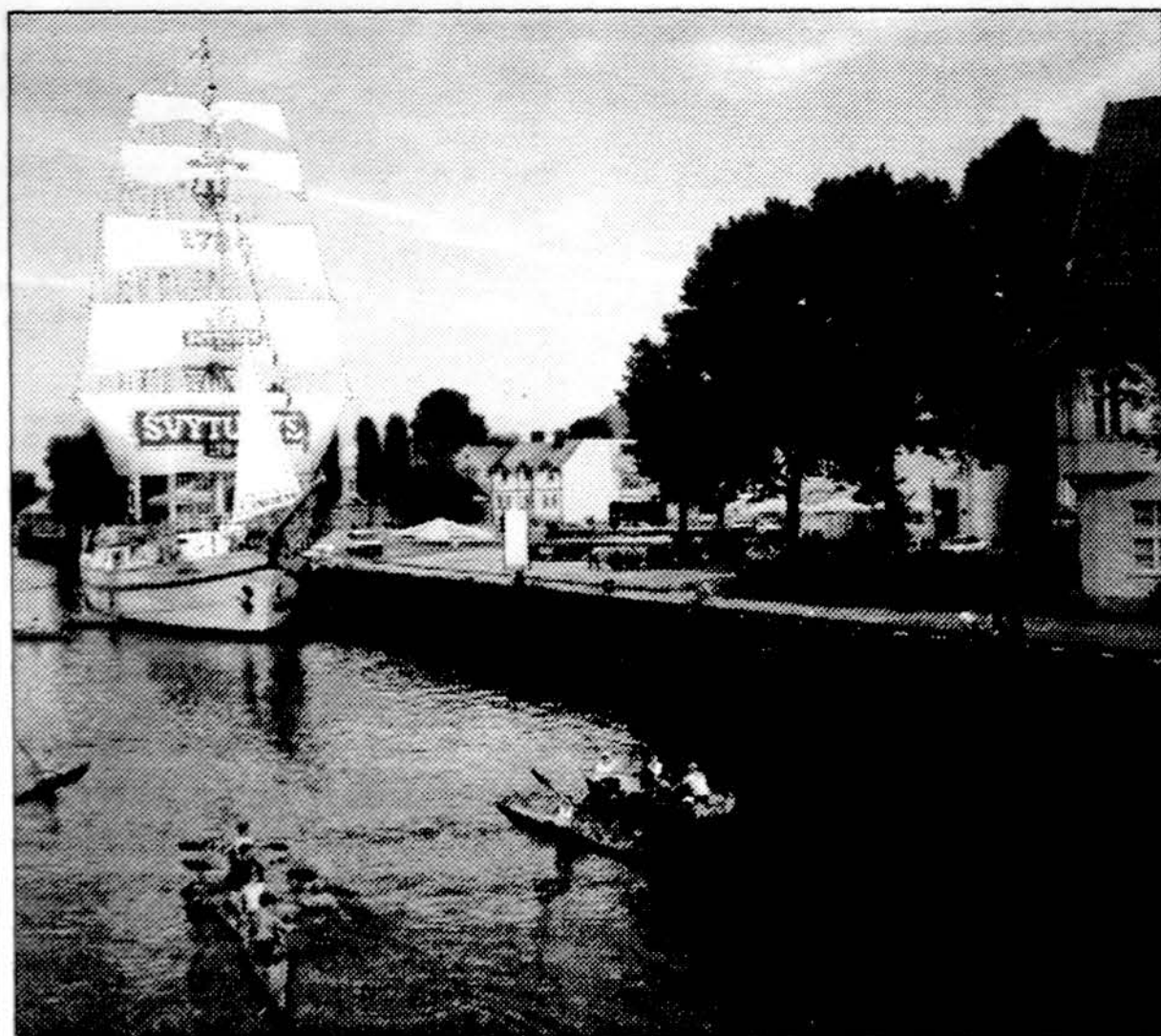
Wall teigė, kad vienas didesnių sunkumų, su kuriuo LCC susiduria, yra bandymas mokytį amerikietiška Lietuvoje, kitaip tariant, reikia suderinti tiek JAV, tiek Lietuvos švietimo sistemos reikalavimus. Pagal amerikietišką principą LCC norėtų užsiimti tik mokymu, tačiau Lietuvoje įprasta, kad universitetai užsiima ir mokslinė veikla, ne tik studentų ugdymu.

Visgi atrodo, kad LCC sekasi visai neblogai. Koledžas jau įsirengė modernų sporto centrą, kur treniruotis prieš įvairius pasaulio bei Europos čempionatus atvyksta įvairių pasaulio šalių krepšinio rinktinės. Pavazdžiui, čia žaidė ir garsusis Kinijos krepšininkas, NBA žaidžiantis Yao Ming.

Jau baigiami įrengti naujutėliai čiai studentų bendrabučiai. Dar vienas netolimos ateities siekis – imti rengti ne tik bakalaurus, bet ir magistrantus.

Be to, LCC tarsi tiltelis, kuris tiek jame besimokančius studentus, tiek dėstytojus iš svečių šalių ne tik supažindina su Lietuva, bet ir padeda mūsų kraštą pamilti. Kaip tai nutiko ir „Coca-cola“ dievinančiai amerikietei filosofijos daktarei Wall.

Pagal lietuviams.com

Klaipėda.

www.travel.lt

KAI ŽYDĖJO KAŠTONAI

INDRĖ TIJŪNĖLIENĖ

Nr. 1

Nuo 1978 metų bent kartą per metus važiuojame į Lietuvą. Dažnai vykstame žiemą, tad nesvetima mums šlapdriba, plikledis ir net 25°C šalčio. Tačiau 2006 metų ruduo susimaišė su pavasariu. Gamtai žala, kai augmenija nesiruošia žiemos miegui, o ne laiku bunda. Bet keliauninkams rugsėjis — spalvis buvo itin malonus.

Tebeveikė dauguma lauko kavinų, kur, ypatingai Vilniaus Pilies gatvėje, galėjai susitikti ne tik vietinius, bet ir iš JAV į Lietuvą visam arba trumpam atvykusius. Štai Kebliai, Kulikaukai, Dudėnai, Kasparai, Rekašiai, Almenas, Mockūnai, Damušiai, Kurkuliai, Remeikiai, Rasučiai, Šlutienė, Penikaitė, Maskaliūnas, Povilaitis, Kezys ir aišės kitų, alsuojančių rudens Lietuvą.

Prie lauko kavinės stotelio Aldo na ir Mara puikuojasi rugiagėlių puokštėmis! Tai džentelmeno Kazio dovana, moteriškes papuošusi šypseną. Pro šalį prarieda „Segway“! Juos galima išsinuomoti Aušros Vartų g., tel. 52620215. Tai elektroninis dviratis, kuriuo važiuoji stovėdamas.

O visa Lietuva, ypač Vilnius, virpa belaukdami Anglijos karalienės Elizabeth II apsilankymo. Ir šposaujam vieni kitus klausinėdami: „Ar buvai pakviestas pietauti su karaliene?“ Juoko bangelė palydi Maros šmaikščią repliką: „Man Elžbieta skambino, kvietė, bet esu užsiėmusi ir teko atsakyti 'I'm too busy, Lizzie!'“ Iš tiesų, karalienė buvo pateikusi idomų sumanymų — norą pietauti su savo amžininkais, žmonėmis gimusiais tiksliai jos gimimo datą! Deja, ir tam mes nebuvom tinkami...

Susitikome Jogailos gatvės žingsniuojančių visuomet elegantišką Vidą. Ji išsitarė, kad buvusi pas „Duke“. Taigi nusijuokė, nes galvojom, kad ji lankėsi Gedimino prospekte tokio vardo parduotuvėje. Žiauriai klydom — ji tikrai dalyvavo Jogailos gatvėje Anglijos centre suruoštame priėmimo kunigaikščiui Philip!

Ir tokiu metu kaštonai ėmė puoštis žiedų žvakėmis, sprogo šermukšniai. Šposavo žmonės, šposavo ir gamta. Bet ne šposai, kai kaktomuša susiduri su gyvenimo realybe. Rudens puokštės netrukus pakando šalną ir kai kurių rudonį bendravusių šeimų žiedeliai nubyrėjo...

Ne kartą gatvėse teko matyti alkoholio ar kvaišalų paveiktus pauglius, ne kartą matėme būrius jaunulių, perkančius alkoholį, ypač savaitgalio vakarais. Rūkalai neparoduojami jaunesniems nei 18 metų. Taip pat ir alkoholis. Bet prieš mane prie kasos eilės merginų ir vaikų glėbiais nešėsi degtinę ir alų, tikrai atrodė jaunesni nei 18 m., bet niekas jų amžiaus netikrino.

Nenuostabu iš pat ryto matyti jaunimą, pradedantį dieną su alaus buteliu. Statistika rodo, kad 2005 m. nuo alkoholio mirė 1,254 žmonės. Lietuvoje kasmet nusižudo apie 1,500, dalis jų per alkoholį. O kiek eismo mirčių, susijusių su alkoholiu? Tokie vaizdai atpurto net pagalvojus

apie lietuviško alaus pirkimą patriotiškumo, Lietuvos verslo rėmimo sumetimais.

„Dėl skonio nesiginčijama“, bet, kaip ir anksčiau, mums patiko: „Da Antonio (Pilies g.), „Double Coffee“, „Čili pica“, „Čili kaimas“ (Vokiečių g.), „Dvaro fortas“, „Amatininkų užėja“, savitarnos restoranai „Delano“ (Gedimino prospekte ir prekybos centre „Akropolis“), tradicinė „Neringa“ (Gedimino prospekte), kur patogų pasikalbėti ilgiau pietaujant, o pro langą stebėti praeinančius. Deja, „Neringoje“ nebėra koldūnų. Jau seniau jie buvo „perkrikštyti“ į mėsę. Dabar net nebėra virtų mėsėčių, o liko tik kepti. Idomus restoranai „Laikinoji sostinė“ atnaujinto buvusio „Univermago“ viršutiniame aukšte. Vidų puošia nepriklausomybės laikų Kauno nuotraukos ir antikvarai, o pro langą matosi Neris, paplūdimys, aikštė riedlentėms.

Iš mūsų bazės Vilniuje važiuojame į Kauną, Marijampolę, Vilkauską ir Alvitą. Kitą kartą sukome į Alytų, Druskininkus ir Lazdijus. Dar vieną ratą padarėme važiuodami į Panevėžį, Plungę, Palangą, Klaipėdą ir Kėdainius. Daug kur, pasitelkiant Europos Sąjungos lėšas, keliai taisomi, ypač ruožu Panevėžys — Plungė sulėtintas eismas.

Kaune pasisvečiavę pas bičiulius Rūtą ir Aleksandrą Dagius, susitikau su kun. Robertu Grigu ir Kristina Mišiniene („Caritas“ Aukštaičių g. 10). Kun. R. Grigas ir arkivyskupas Sigitas Tamkevičius globoja anoniminio JAV mecenato įkurtą antrą „Dieviško Kryžiaus“ Lietuvos benamių paramos fondą.

Pirmąjį tokį fondą tas pats mecenatas su 50,000 dol. įnašu įkūrė prie Pasaulio Lietuvių Bendruomenės fondo JAV, su sąlyga, kad jam Lietuvoje vadovautų kardinolas Audrys Juozas Bačkis, o JAV — Indrė Tijūnėlienė.

Šiuo metu, be kitų užduočių, kun. R. Grigas ir Kristina Mišiniene darbuojasi prieš prekybą žmonėmis. Paremti šį projektą, per Liną Sidrytę JAV, Swannee Hunt paaukojo 10,000 dol. „Caritas“ teikia krizių atvejų pagalbą, pastogę, psichoterapiją. Dirbame su moterimis Lietuvoje ir pakliuvusiomis į užsienį. Svarbu, kad žmonės nebijotų prabilti apie išgyvenimus, liudyti teismuose prieš prekeivius. Reikalui esant, garantuojamas konfidencialumas.

Gerasis mecenatas 2006 m. nutarė įkurti dar vieną „Dieviško Kryžiaus“ fondą, tuo padėti savo tėviškės vargingiausiems žmonėms per vyskupą Rimantą Norvilą Marijampolėje. Šis fondas, su 55,000 dol. įnašu, kaip ir pirmasis, įkurtas po Pasaulio Lietuvių Bendruomenės fondo skėčiu (pavadintas „Dieviško Kryžiaus fondas II“), su sąlyga, kad 50,000 dol. būtų neliečiami, naudojant tik palūkanas, o 5,000 dol. duoti vyskupui naudoti labdarai, evangelizuojant padėti Lazdijų apskrities nelaimingiesiems.

Bus daugiau.

Akių ligos

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

Vidaus ligos

EDMUNDAS VŽINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

Dantų gydytojai

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už priėmimą kainą.
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
55 E. Washington, Suite 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260.

Širdies ir kraujagyslių ligos

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

Stuburo ir skausmo ligos

JONAS V. PRUNSKIS, MD
TERRI DALLAS PRUNSKIS, MD
VIK DUGAR, MD

Illinois Pain Institute
Nugaros, sprando, galvos, sąnarių, sužeidimų darbotvėrė bei kitų vietų skausmo diagnozės ir gydymo specialistai.

Elgin: 847-289-8822
McHenry: 815-363-9595
Elk Grove: 847-718-1212
www.IllinoisPain.com

Chirurgai

Dr. PETRAS V. KISIELIUS
Inkstų, pūslės, prostatos
gydymas bei chirurgija
Center for Health
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
630-941-2609

Kaune bus atidengta memorialinė lenta lietuviško kinematografo pradininkui Vladislavui Starevičiui

Menininko 125-osioms gimimo metinėms skirta lenta bus atidengta prie Ryšių istorijos muziejaus. Lėlinės animacijos pradininką primins muziejaus sienoje įmontuotas ekranas, kuriame visą parą bus rodomi Starevičiaus sukurti filmukai, dokumentiniai kadrai.

Kauno miesto muziejuje tą dieną bus rodoma ir Starevičiaus kūrybos retrospektyva.

Šiuo metu taip pat kuriamas meninės dokumentikos filmas „Vabzdžių dresuotojas“, atskleidžiantis paslaptingą ir provokuojantį Starevičiaus gyvenimą bei kūrybinį kelią.

Filmo kūrėjai stengsis užčiuopti bei atskleisti paslaptis, kurias Starevičius užkodavo savo darbuose. Juostoje atgims magiškas animatoriaus pasaulis, kuriame realybė keičiasi ir

susilieja su lėlės pasauliu, pasižymi čiu savomis taisyklėmis ir dėsniais. Ši magiška pasaulio filmo įkūnytas labirintas – painus kambarių ir koridorių voratinklis.

Lenkų kilmės Starevičius (1892-1965) – lietuviško kinematografo pradininkas, pasaulyje išgarsėjęs kaip savitos tūrinės (lėlinės) animacijos pionierius ir stebukladaris. Menininkas tituluojamas „Europos Walt Disney“.

Pirmuosius animacinius filmukus Starevičius sukūrė gyvendamas ir dirbdamas Kaune, vėliau darbus tęsė Rusijoje ir Prancūzijoje. Režisierius – aistringas entomologas – pagrindiniais herojais pavertė vabzdžius. Starevičiaus filmografijoje – per 60 animacinių juostų.

Bernardinai.lt

SIŪLO DARBĄ

NAIL TECHS
High volume new salon
looking for licensed Nail
Techs. Full or part time.
Must speak English.
Call Lynda, 630-551-7887

IŠNUOMOJA

IŠNUOMOJAMI 2 BUTAI:
2 mieg ir 1 mieg. butas
„basement“ – Marquette Park.
Tel. 708-269-3207, Rimas

NEKILNOJAMASIS TURTAS

GREIT PARDOUDA
First Landmark Realty
Bus. 773-590-0205
Res. 708-425-7160
RIMAS
STANKUS

- Čikagoje ar priemiesčiuose
- Greitas ir sąžiningas pataravimas
- Nuosavybių įkainavimas veltui
- Tarpininkaujame gaunant paskolą
- Pensininkams nuolaida

PASLAUGOS

STATE FARM
INSURANCE
AUTOMOBILIO,
NAMŲ, SVEIKATOS IR
GYVYBĖS DRAUDIMAS

Agentas Frank Zapolis
Off. Mgr. Aukšė S. Kane
Vilma Jarulienė
Virginija Smuikaitienė
kalba lietuviškai.

FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th St.,
Evergreen Park, IL 60805
Tel. 708-424-8654/773-581-8654

STASYS CONSTRUCTION

Stalio darbai, rūšių, vonių ir virtuvų įrengimas; priestatai; keramikos plytelės; „sidings“, „soffits“, „decks“, „gutters“, plokšti ir „shingle“ stogai; cementas, dažymas. Turiu darbo draudimą.
S. Benetis, tel. 630-241-1912

Skelbimų skyriaus
tel. 1-773-585-9500

JAV LITUANISTINIŲ MOKYKLŲ MOKYTOJŲ VASARA

Prelegentės iš Lietuvos įspūdžiai iš mokytojų stovyklos Dainavoje

DR. RAMUTĖ SKRIPKIENĖ

Vasara mokytojams ne tik poilsio metas – per vasarą tenka apmąstyti praėjusių mokslo metų darbą ir pasirengti ateinantiems, nusiteikti vėl pakiliai skubėti į mokyklą su naujomis idėjomis ir sumanymais. Tikrai tiesa, kad mokytojai negali negalvoti apie savo darbą ir mokinius, todėl mokytojų vasaros kursai visada populiari.

Dr. Ramutė Skripkienė iš Lietuvos skaitė paskaitas mokytojams Dainavoje.

Laimos Apanavičienės nuotr.

JAV lituanistinių mokyklų mokytojai – taip pat ne išimtis. Nors visą savaitę dažnas dirba su mokymu nesusijusį darbą ir į mokyklą skuba tik šeštadieniais, savo laisvalaikį skiria rengimuisi pamokoms, naujos informacijos paieškai, nuolat savarankiškai tobulinasi. Visa tai atlieka su viltimi, kad šios pastangos tikrai prasmingos ir yra reikalingos ne tik vaikams, jų tėvams, bet ir Lietuvai.

Tačiau savarankiško mokymosi ir tobulinimosi nepakanka. Mokytojams labai svarbu susitikti ir išsikalbėti, drauge ieškoti geresnių sprendimų, klausytis paskaitų apie švietimo naujienas, pasimokyti naujų dalykų, susirasti bendraminčių. Norint jausti laiko dviasią būtina nuolat mokytis, nes besimokantis mokytojas yra geriausias pavyzdys savo mokinui. Todėl JAV Lietuvių Bendruomenės Švietimo taryba kasmet organizuoja mokytojų kvalifikacijos tobulinimo kursus (Tautinių mažumų ir išeivijos departamentas prie LR Vyriausybės jau ketveri metai remia šiuos kursus ir finansuoja lektoriaus iš Lietuvos kelionę į JAV), kurie šią vasarą vyko jau 39 kartą. Šių metų kursų tematika: tradiciniai vasaros švenčių papročiai ir informacinių komunikacinių technologijų naudojimas mokykloje. Tematika labai aktuali ir prasminga...

Kursai vyksta nuostabiame gamtos kampelyje įkurtoje Dainavos stovykloje (Manchester, Michigan valst.). Dainavos stovyklos įkūrimo ir gyvavimo istorija neeilinė. 1956 m. dr. Adolfo Damušio įsigytas žemės sklypas pusšimčiui metų tapo daugelio JAV lietuvių organizacijų – Lietuvių skautų sąjungos, Jaunųjų ateitininkų, „Lithuanian Heritage“, Lietuvių fronto bičiulių, Sendraugių ateitininkų ir kt. – idėjų realizavimosi vieta. Tai tokia unikali stovyklos įkūrėjų dovana pasauliui, kad net sunku įvertinti stovyklautojams per pusšimtį metų padarytą poveikį. Daugybė žmonių puoselėjo stovyklos viziją, savanoriškai prisidėjo prie stovyklos išlaikymo.

Mokytojų kvalifikacijos tobulinimo kursai neįprasti ir labai panašūs į giminės susitikimą. Neįprasti tuo, kad į stovyklą mokytojos atvyksta su

savo vaikais, vyrais, kartais ir mama, močiutė ar anytą atsiveža. Čia žmonės mokosi ir poilsiauja su šeima, ir labai svarbu, kad kiekvienas, didelis ir mažas, turi ką veikti ir ko pasimokyti.

Apie tai, kas ir ko mokėsi

Šią vasarą kursuose dalyvavo 24 mokytojos iš Boston, MA, Čikagos, IL, Indianapolis, IN, Maironio Lemont, IL ir „Rasos“ Naperville, IL lituanistinių mokyklų. Stovyklai vadovavo ir visais rūpinosi dviejų didžiausių JAV lituanistinių mokyklų – Čikagos ir Maironio – direktorės: Jūratė Dobilienė ir Audronė Elvikienė. Abiejų direktorių dešinią ranką galėtų pavadinti kursų organizacinio komiteto narę, Čikagos lituanistinės mokyklos tėvų komiteto narę Dobilę Ruscitti. Mokytojos klausėsi dr. Rimos Kašubaitės-Binder, dirbančios gabijų vaikų mokykloje problematikos srityje, paskaitų apie naujausius smegenų veiklos tyrimus ir socialinį intelektą bei mano paskaitų apie lietuvių kalbos mokymą, įprastų ir kompiuterinių mokymo priemonių naudojimą, atsižvelgiant į mokinių komunikacinius poreikius, informacinių komunikacinių technologijų naujoves, Lietuvos ir Europos mokyklose vykdomus ir planuojamus projektus. JAV LB Švietimo tarybos pirmininkė Daiva Navickienė supažindino mokytojas su aktualiausiomis interneto svetainėmis ir skatino dažniau dirbti su internetu, mokė naudotis kompiuteriu rengiantis pamokoms, organizavo labai aktualią „apskritojų stalo“ diskusiją, skirtą aptarti lituanistinėse mokyklose naudojamų vadovėlių klausimus, davė mokytojoms daug praktinių patarimų, taip pat nenuilstamai kiekvieną dieną mokė stovyklautojus dainuoti lietuviškas dainas. Čikagos lituanistinės mokyklos direktorės pavaduotoja, ji taip pat dienraščio „Draugas“ redaktorė, Laima Apanavičienė savo paskaitoje „Kad lietuviškas žodis nepykėtų“ ragino mokytojus puoselėti lietuvių kalbą ir nepasiduoti žalingam anglų kalbos poveikiui. Iš Lietuvos atvykusi Genovaitė Rupšienė kiekvieną rytą organizuodavo bendrą

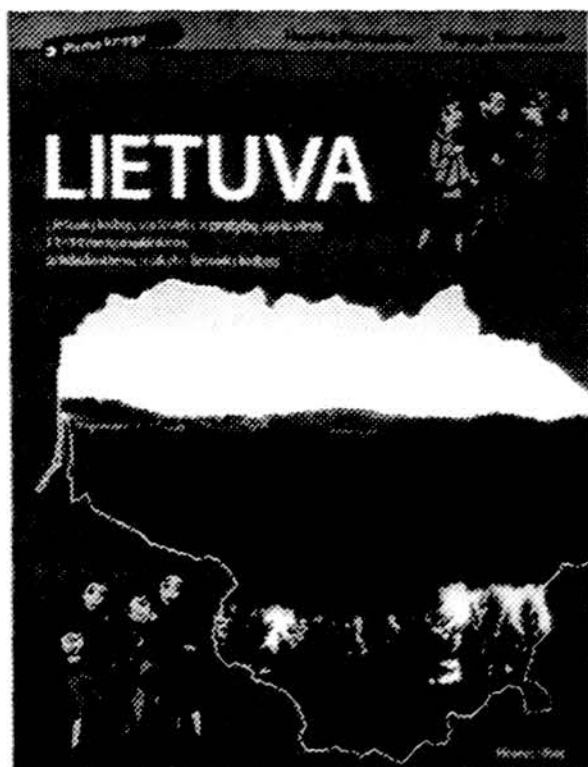
stovyklautojų mankštą prie Spygliaus ežero ir skatino visus rūpintis savo sveikata. Tenka tik stebėtis, kaip per tokį trumpą laiką Nijolė Pupienė išmokė stovyklautojus, atskirai vaikus ir suaugusiuosius, šokti gana sudėtingus lietuvių tautinius šokius.

Kursuose dalyvavusios mokytojos kalbėjosi apie savo darbą, aptarė aktualiausias problemas: patalpų, laiko ir mokymo priemonių trūkumą, per mažą kai kurių tėvų aktyvumą, džiaugėsi pavykusiais renginiais, mat į stovyklą mokytojos atvyko ne vien mokytis ir poilsiauti. Kiekvieną laisvą valandėlę jos rūpinosi kitų stovyklautojų, vaikų ir suaugusiųjų, užimtumu ir poilsiu. Vaikams (nuo 2 iki 16 metų) skirta programa rūpinosi Karina Končienė su padėjėjais. Kristina Petraitienė ir Vida Rupšienė organizavo Joninių šventę, Audronė Sidaugienė – susikaupimo vakarą, Daiva Jakubauskienė – sporto šventę, K. Končienė – talentų vakarą, o D. Ruscitti – lietuviškų filmų vakarą. Mokytojų vyrai taip pat nenuobodžiaavo – jie žvejėjo, ištėsi valtimi ir maudėsi su vaikais, padėjo organizuoti sporto šventę, kūrė laužą, mokėsi šokti ir dainuoti, vaidino spektaklyje. Šaunusis ūkvedys Jonas Petraitis visada pastebėdavo, kam ko trūksta ir geranoriškai visiems padėdavo.

Stovykloje dalyvavo ir grupė ieškančiųjų savo šaknų ar tiesiog norinčiųjų mokytis lietuvių kalbos, lietuvių papročių, dainų ir šokių. Per porą dešimčių įvairaus amžiaus amerikiečių su džiaugsmu dalyvavo kiekvieną vakarą vykstančiuose renginiuose, kuriuose visi tuo pačiu metu buvo ir žiūrovai, ir dalyviai. Tai, kad daugelis į stovyklą mokytis lietuvių kalbos atvyksta jau ne pirmą kartą, rodo, jog Vytautas Jonaitis, Aušrelė Sakalaitė juos mokė tikrai iš širdies. Šiais metais mokytojauti buvo pakviesta Aurelija Tamošiūnaitė, neseniai University of Illinois at Chicago Lituanistikos katedroje baigusi magistrantūros studijas.

Tai tokia kupina rūpesčių ir įspūdžių buvo šiemet JAV lituanistinių mokyklų mokytojų vasara Dainavoje, kuri visada visus priima su džiaugsmu ir moko būti kartu, džiaugtis žmonėmis ir pasauliu, mokytis vienas iš kito.

„Draugo“ knygynėlyje

Henrikos Prosniaukovos ir Virginijos Stumbrienės leidinys „Mano ir tavo šalis Lietuva“ – tai lietuvių kalbos vadovėlis ir pratybių sąsiuvinis skiriamas užsieniečių, atvykusių į Lietuvą, vaikams, kurie mokosi lietuvių kalbos. Tačiau puikiai šią knygą galima pritaikyti ir lituanistinių mokyklų mokiniams mokytis.

Vadovėlis susideda iš 2 knygų.

Pirma knyga, kurią sudaro septyni skyriai, padės išmokti bendrauti lietuviškai kasdieninėse situacijose: gatvėje, parduotuvėje, mokykloje ir kitur.

Vadovėlyje yra ne tik dažniausiai vartojamų žodžių, bet ir jų formų vartojimo pavyzdžių, nuotaikingų pratimų. Knygoje taip pat pateikiama gramatikos taisyklių, specialių pratybių, įtvirtinančių taisyklingą gramatinių formų vartojimą.

Kiekviename vadovėlio skyriuje yra klausymo, rašymo ir kalbėjimo užduočių. Pokalbiai, klausimai ir kai kurie skaitomi tekstai įrašyti į kompaktinę plokštelę.

Paskutinis skyrius skirtas pasikartoti, patikrinti, ką išmokote.

Knygos kaina su kompaktine plokštele – 41 dol. Ją galima įsigyti paštu, pridėdant 9 proc. mokestį, užsisakant IL valstijoje. Persiuntimo kaina – 5 dol. Persiunčiant daugiau leidinių – už kiekvieną papildomą knygą – 2.5 dol. mokestis.

Paruošė L. A.

„Draugo“ knygynėlio adresas: 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629
Tel. pasiteiravimui: 773-585-9500

Kompiuterio „paslapčių“ mokosi (iš kairės): straipsnio autorė dr. Ramutė Skripkienė, „Rasos“ mokytoja Janina Prialgauskienė, seselė Pranciška ir Čikagos lituanistinės mokyklos mokytoja Nijolė Pupienė.

Vidos Rupšienės nuotr.

MAŽOJI LIETUVA EKSKURSIJA Į KURŠIŲ NERIJĄ

**EMILIJA ALGAUDĖ
BUKONTIENĖ**

Kraupiško (Uljanovo) vidurinės mokyklos mokytoja

Tilžės (Sovetsko) 1-osios internatinės mokyklos lietuvių kalbos ir etnokultūros fakultatyvo moksleiviai, vadovaujami mokytojos Aldonos Bursteikienės, važiavo į Kuršių neriją. Šiai ekskursijai lėšas skyrė Mažosios Lietuvos lietuvių draugija Čikagoje.

Ekskursijai buvo ruošiamasi iš anksto. Nors iš Tilžės iki galutinio ekskursijos tikslo važiuota tris valandas, kelionė neprailgo. Moksleiviai žvalgėsi į prasiplėmusius vaizdus, gražius miškus, į pakrypusius pušis, kurios vadinamos šokančiomis arba girtuoklėmis. Važiuojant buvo suorganizuota viktorina apie Karaliaučiaus kraštą. Mokiniai atsakinėjo į mokytojos pateiktus klausimus apie krašto istoriją, kultūrą, įžymius visuomenės veikėjus. Ekskursijos dalyviai klausėsi gidės pasakojimo apie Kuršių neriją — sausumos juostą tarp Baltijos jūros ir Kuršių įlankos, nuostabų gamtos kampelių, sukurtą vandens ir vėjo, skalaujamą sūraus Baltijos jūros ir gėlo marių vandens.

Siauriausias nerijos plotis — 400 metrų, plačiausias — 4 kilometrai. Čia galima stebėti, kaip smėlio kopas keičia gražūs pušynai, persipina natūralūs gamtos reiškiniai ir žmogaus veikla. Prieš dešimt metų 1987 m., Kuršių nerijos Karaliaučiaus krašto pusėje buvo įkurtas vienas pirmųjų Rusijoje nacionalinis parkas „Kuršių

nerija”. Jo tikslas — nerijos gamtos apsauga ir ekologinis švietimas.

Pirmiausia ekskursijos dalyviai apsilankė Gamtos muziejuje. Jame pažiūrėti tikrai yra ką. Kuršių nerijoje sutinkamos 296 stuburinių gyvūnų, 33 žinduolių, 42 žuvų ir 280 paukščių rūšys, dauguma jų įrašyta į „Raudonąją” knygą. Muziejuje eksponuojami paveikslai apie gamtą, įvairių paukščių iškamšos, Tilžės (Sovetsko) dailininkų darbai.

Kita aplankyta vieta — paukščių žiedavimo stotis. Moksleiviai matė didelius tinklus, į kuriuos pakliūva praskrendantys paukščiai, pamatė, kaip jie žieduojami. Apie paukščių migraciją, jų žiedavimą iš namelio ant vištos kojelės pasakojo ornitologas.

Ekskursijos dalyviai pavaiškėjo po kopas, užlipo į pačią aukščiausią, pavadintą „Efa”, kurios aukštis siekia 62 metrus. Iš jos atsiveria nuostabus vaizdas į apylinkės kopas ir pušynus.

Apžiūrėję ornitologinę stotį, Gamtos muziejų, pabuvoję ant aukščiausios kopos, moksleiviai grožėjosi apylinkėse, maudėsi Baltijos jūroje, vaikščiojo po Kuršių neriją.

Tilžės mokykloje — internate gyvena moksleiviai, neturintys tėvų arba netekę jų globos, todėl ši ekskursija — puiki dovana jiems. Mokyklos vadovybė, mokytojų ir auklėtojų kolektyvas, besimokantys moksleiviai nuoširdžiai dėkoja Mažosios Lietuvos lietuvių draugijai Čikagoje, jos pirminkui Viliui Trumpjonui, valdybos nariams už įdomią ekskursiją į šį unikalią gamtos kampelį — Kuršių neriją.

Kuršių nerija.

IEŠKO GIMINIŲ ...

Prašau padėti man surasti mano dėdę ir tetą bei jų vaikus ar vaikaičius, atvykusius gyventi į JAV. Nors tai įvyko labai seniai, tačiau vis dar tikiuosi surasti ką nors gyvų.

Iš Lietuvos jie galėjo išvykti į JAV maždaug apie 1930-1936 m., ką paliudija mano turimas dokumentas — LR Generalinio Konsulato Niujorke išduotas įgaliojimas, patvirtintas notaro 1936 m.

Išvykusiųjų mano giminių duomenys: Anupras Niedzinskas, gimęs 1883 m., lietuvis, gyvenęs Terpinų kaime, Alovės valsčiuje, Alytaus apskrityje; Juzefa Azaravičiūtė-Niedzinska, lenkė, gimusi 1891 m., Kalesnykų kaime, Alovės valsčiuje, Alytaus apskrityje, (Anupro Niedzinsko žmona); vaikai: Helena Niedzinska, lenkė (gimimo data nežinoma); Patricia Niedzinski Czeslowicz (gimimo data nežinoma).

Išvykę į JAV jie gyveno tokiu adresu (tai atgalinis adresas, nurašytas nuo gautų laiškų vokų, kuriuos jie siųsdavo mano mamytėi ir vyresniajai mano seseriai): Mrs Helena Niedzinska-Marchewka, Franciszak Marchewka, 15 a — 3 Sheridan Village, Schenectady New York — 12308 USA.

Šiuo adresu buvo palaikomas bendravimo ryšys iki 1964 m. su mano tetos Juzefos Azaravičiūtės-Niedzinskos ir mano dėdės Anupro Niedzinsko dukra Helena Niedzinska-Marchewka bei jos vyru Franciszak Marchewka, o taip pat su Helenos Niedzinskos-Marchewkos mama Juzefa Azaravičiūtė-Niedzinska.

Pagal galimybes nuoširdžiai prašau atsakyti man raštu, el. pašto adresu zose@micro.lt arba zosyte@postbox.lt.

Genė Vyšniauskienė

Amžiną Atilsį suteik Viešpatie mūsų brangiam filisteriui **LIUDUI RAMANAUSKUI**. Jo mirtis palieka gilią spragą Akademikų Skautų gretose. Pasiilgsim jo įnašo ir nuoširdaus bendradarbiavimo.

Giliai užjaučiame jo žmoną Albiną, sūnų Donatą, dukras Astą, Indrę ir Renatą su šeimomis bei kitus artimuosius.

Filisterių Skautų sąjunga, Čikagos skyrius

Vydūno fondo tarybos nariui ir ilgamečiui Vydūno fondo valdybos išdininkui

A † A
fil. LIUDUI RAMANAUSKUI

išėjus Amžinybėn, gilią užuojautą reiškiamo žmonai Albinai, dukroms Astai, Indrei ir Renatai, sūnui Donatui, jų šeimoms, giminėms ir artimiesiems.

Liūdime kartu.

Vydūno fondo taryba

Giliai nuliūdę atsisveikinam su brangiu filisteriu

A † A
VYTAUTU MIKŪNU

Nors jis atsiskyrė iš mūsų tarpo, jis liks mūsų širdyse. Ilgai mes pažymėsime jo veiklos gausius nuopelnus.

Amžiną Poilsį duok jam Viešpatie.

Nuoširdžiai užjaučiame jo žmoną Jolantą, dukrą Daivą, žentą Jose, vaikaičius Almą ir Arą bei kitus artimuosius.

Filisterių Skautų sąjunga, Čikagos skyrius

Margumynai

Vengrijoje archeologai atkasė 8 mln. metų senumo mišką

Archeologai Šiaurės rytų Vengrijos Bukabranės vietovėje aptiko 8 mln. metų senumo gerai išsilaikiusį ir nesuakmenėjusį kiparisų mišką.

„Šis radinys išskirtinis, nes medžiai išlaikė savo medienos struktūrą, nėra nei suanglėję, nei suakmenėję“, — teigė vietos Otto Herman muziejaus archeologijos skyriaus vadovas Tamas Pusztai.

Archeologai apie šį radinį pranešė praėjusią savaitę, kai po kelių dienų kasinėjimų aptiko paslaptinę taksodžių — vienos pelkių kiparisų atmainos — mišką. Pirmiausia kelis medžių kamienus, virtusius anglimi, aptiko angliakasiai, dirbantys rusų anglių kasykloje. „Kasinėdami toliau, radome 16 medžių, likusių toje pačioje vietoje, kur augo prieš 8 mln. metų. Jie buvo labai gerai išsilaikę“, — sakė Pusztai.

Norint pažvelgti į senovės medžių kamienus, kurie atrodo tarsi iš mokslinės fantastikos filmo, reikia nusišalti į 60 metrų gylį ir 3 500 kvadratinį metrų pločio atvirą šachtą.

Iš medžių telikę kamienai, kurie yra nuo dviejų iki trijų metrų skersmens ir šešių metrų ilgio, nors originalieji taksodžiai užaugdavo nuo 30 iki 40 metrų aukščio.

Mioceno periodu, kuris prasidėjo daugiau kaip prieš dešimt metų, šiame regione tyvuliavo milžiniškas ežeras Panon su dumblineis ir pelkėtais krantais, pridūrė jis.

8 mln. metų senumo kamienai vis dar primena medieną — tuo įsitikino AFP žurnalistas, kuriam buvo leista paliesti šiuos medžius.

Kamienai negali būti iškelti iš 60 metrų gylį, nes grynai ore ir saulėje jie „sutrūpėtų“, sakė vyriausiasis vietovės archeologas Janos Veres.

Kadangi kamienai yra organinės kilmės, su jais galima atlikti dendrochronologinius tyrimus, kurie iš rievių padėtų nustatyti per medžio gyvenimą įvykusius klimato pokyčius, teigė entuziastingai nusiteikęs Veres. Medžiai žuvo būdami nuo 300 iki 400 metų senumo, tačiau turint galvoje, kad jie neišaugo vienu metu, galima iširti periodą nuo 1 tūkst. iki 1,5 tūkst. metų, pridūrė archeologas.

Panašus miškas jau buvo rastas Japonijoje, kur archeologai medžius saugo cemento sarkofaguose.

Kad medžiai būtų užkonservuoti Bukabranės vietovėje, reikėtų nuo 40 iki 50 mln. forintų (nuo 544 tūkst. iki 680 tūkst. litų), teigia mokslininkai.

Pagal BNS

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

♦ **Lietuvių Fronto bičiuliai** rugpjūčio 21-24 dienomis Dainavoje rengia Studijų ir poilsio dienas. Programos prelegentais pakviesti prof. dr. Vytautas Bieliauskas, dr. Žibutė Brinkienė, dr. Augustinas Idzelis, Liūda Rugienienė, rašytojas Vytautas Volertas. Rengėjai kviečia visus bendraminčius ir svečius pasinaudoti proga dar kartą pabendrauti su LF bičiuliais Dainavoje. Dėl informacijos ir registracijos prašome kreiptis tel. 248 250-1317 arba el. paštu: jonasurbonas@comcast.net

♦ **Pasaulio lietuvių centro** sode lyje sekmadienį, rugpjūčio 26 d., 12 val. p. p. vyks tradicinė gegužinė. Šventės metu bus prekiaujama lietuviškais užkandžiais ir šaltu alumi. Visi nuoširdžiai kviečiami atvykti pabendrauti, pasiklausyti lietuviškos muzikos, pašokti bei išbandyti laimę loterijoje.

♦ **Rugsėjo 7 d. 7:30 val. v. Čiurlio** nio galerijoje Jaunimo centre vyks tautodailininkų iš Lietuvos Dalios Kerpauskienės (tekstilė) ir Vytauto Pastarnoko (tapyba) parodos „Gimtinių spalvos“ atidarymas. Atidaryme dalyvaus abu autoriai. Maloniai kviečiame į šio sezono pirmąją parodą.

♦ **Santaros-Šviesos 54-ame** suvažiavime sekmadienį, rugsėjo 9 d. vyks susitikimas ir pokalbis su svečiu iš Lietuvos – vyriausiu „Lietuvos ryto“ redaktoriumi Rimvydu Valatka. Kviečiame visus dalyvauti susitikime.

♦ **Grandiečiai kviečia jaunimą** įsijungti į jų gretas. Šokime kartu Amerikos lietuvių Šokių šventėje Los Angeles 2008 m. Norinčius įsijungti į mūsų ansamblio gretas kviečiame registruotis sekmadienį, rugsėjo 9 d., 6 val. v. Registracija vyks Pasaulio lietuvių centre, Lemont.

♦ **Atveskite savo vaikučius į Pipirų** ratelį! Kiekvieną savaitę tėveliai su savo vaikučiais gali praleisti keletą valandelių lietuviškoje aplinkoje, kur vaikai dainuos, žais, darys rankdarbius ir pietaus. Rudens semestras prasideda 2007 m. rugsėjo 10 d. Kviečiame 18 mėnesių – 4 metų amžiaus vaikus. Lančymo dienos (dienas galite pasirinkti) –

pirmadieniais, antradieniais, trečiadieniais arba penktadieniais nuo 9:30 v. r. iki 11:30 v. r. Kartą per savaitę (trečiadieniais) užsiėmimai vyks ir po pietų – nuo 11:30 v. r. iki 1:30 v. p. p. Pipirų ratelis įsikūręs Lemont, Pasaulio lietuvių centre. Norintys užsiregistruoti, kreipkitės į Ingridą Naudžiūtę-Sherpitis tel. 312-621-4824. Registracija – iki rugsėjo mėn. pabaigos.

♦ **Spalio 7 d., 12:30 val. po šv. Mišių** Lemont, Lietuvių dailės muziejuje įvyks rašytojo, humoristo Antano Gustaičio minėjimas. Paskaitą apie A. Gustaitį skaitys Kauno Maironio muziejaus darbuotoja Virginija Paplauskienė, o eiles skaitys aktorius ir režisierius iš Los Angeles Algimantas Žemaitaitis. Rengia „Margutis II“.

♦ **Lapkričio 4 d., sekmadienį**, 12:30 val. p. p. Lietuvių dailės muziejuje, Lemont, įvyks literatūros popietė su puskiete rašytoja Birute Jonuškaite, kuri šiuo metu gyvena Lietuvoje. Rengia „Margutis II“.

♦ **Lemont Maironio lituanistinei** mokyklai reikalinga tautinių šokių mokytoja/as 2007-2008 mokslo metams. Kandidatas turi turėti dokumentus legaliai gyventi Amerikoje. Mokslo metų pradžia – rugsėjo 8 d. Smulkesnė informacija tel. 708-422-3556 (Violeta Fabianovich).

♦ **Kviečiame registruoti vaikus į** Philadelphia apylinkių V. Krėvės lituanistinę mokyklą 2007-2008 mokslo metams. Mokykloje veikia darželis, 1-8 klasės, angliškai kalbančiųjų klasė ir jaunimo meno studija. Prašome kreiptis į mokyklos vedėją J. Vrubliauskienę tel. 215-964-0499; el. paštas: vrubliauskiene@yahoo.com.

♦ **Vašingtono Kristijono Donelaičio** mokykla kviečia visus, norinčius mokytis lietuvių kalbos, registruotis 2007-2008 mokslo metams. Taip pat K. Donelaičio mokykla ieško mokytojų dirbti su ikimokyklinio amžiaus vaikais (3-4 m.), pirmąją ir antrąją klases. Taip pat ieškome dailės ir muzikos mokytojų. Dėl papildomos informacijos rašykite el. paštu adresu: kdlm@dclac.org ilona.v@cox.net

Kun. Ričardas Repšys Dievo Apvaizdos parapijos klebonas Detroite, keletą dienų praleido New York misijos draugų, kurių nebuvo matęs 17 metų, tarpe.

Ta proga jis aplankė Metropolitan Opera Andrea Chenier pastatymą, kuriame dainavo pasaulyje išgarsėjusi lietuvaite solistė Violeta Urmana. Kun. R. Repšio asmeninis susitikimas su soliste Violeta Urmana ir jos vyru, nors ir trumpas, buvo nepaprastai nuoširdus.

Nuotraukos: Violeta Urmana ir kun. Ričardas Repšys.

IEŠKO GIMINIŲ ...

Prieš II Pasaulinį karą mūsų teta su sūnumis išvyko į Ameriką (kiek atsimename – į Čikagą). Mūsų tėtis dar ilgai susirašinėjo, tačiau vienu metu laišškai nutrūko. Praėjo labai daug laiko, tačiau mes susirinkę dažnai pakalbame apie mūsų tetą ir mūsų pusbrolius. Gal būtų kokia galimybė surasti mūsų tetą, pusbrolius arba jų vaikus.

Mūsų tėčio pavardė buvo Černiauskas (gim. 1911 m.), o vardas Martynas. Buvo vedęs Veroniką. Jis gyveno Varėnos rajone Čiužiūnų kaime (Lietuva). Turėjo 10 vaikų: Zosė, Bonius, Juozas, Bronė, Stasys, Vytas, Julius, Marytė, Elena. Mūsų teta buvo Marytė Sakalauskienė. Laiškus gaudavome su užrašytu vardu – Meri Sakalauskienė. Ką nors žinančius, prašome rašyti Aušrai Kazlauskienai: akazlauskienė@yahoo.com

Iš anksto dėkojame.

Pagarbiai,
Černiauskai

Žolinė – Švč. Mergelės Marijos dangun ėmimo šventė

Rugpjūčio 19 d., sekmadienį

Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijoje, Lemont šv. Mišių metu bus šventinamos gėlės ir žolynai.

Po mišių 12 val. p. p. PLC sode lyje prasidės Lemont apylinkės

Žolinės Jomarkas

Kviečiame visus.

Esant nepalankiam orui, jomarkas vyks didžiojoje PLC salėje.

Skelbimai

Advokatas Jonas Gibaitis

Visos kriminalinės bylos
30 metų darbo patirtis

6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. 773-776-8700

Toll free 24 hr. 888-776-6742

Darbo val. nuo 8:30 v.r. iki 5 v.p.p.

Šeštad. 8:30 v.r. iki 12:30 v.p.p.

www.johngibaitis.com
gibaitis@aol.com

Advokatas DARIUS R. DIRMANTAS

Vairavimo ir Kriminalinių Teisių
Specialistas.

Raštinės Čikagoje ir Woodridge.

Tel. 877-Gynejas arba

877-496-3527

Valandos pagal susitarimą

Advokatas VYTENIS LIETUVNINKAS

4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629

(Skersai gatvės nuo „Draugo“)

Tel. 773-284-0100.

Tel. 630-257-0200, Lemont, IL

Advokatas GINTARAS P. ČEPĖNAS

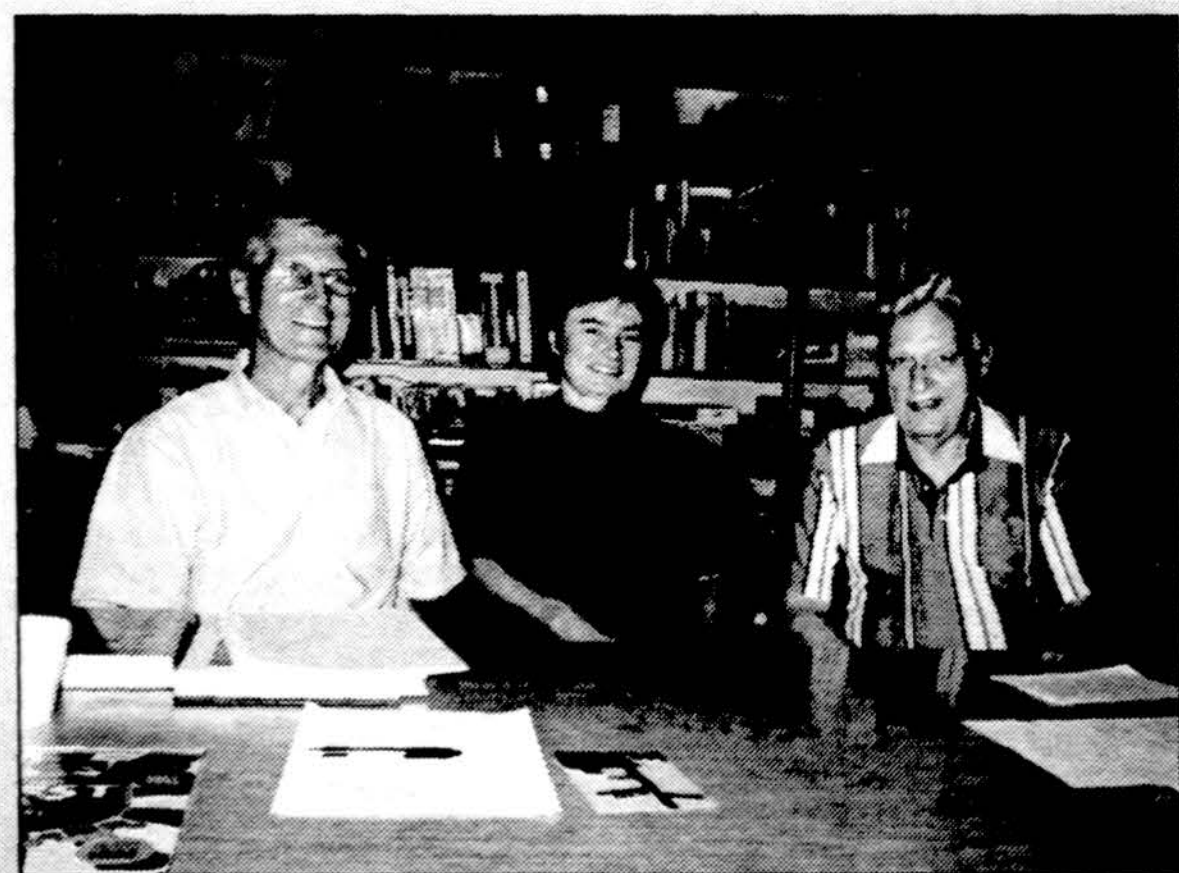
6436 S. Pulaski Rd.,
Chicago, IL 60629

Tel. 773-582-4500

Valandos pagal susitarimą

SKELBIMŲ SKYRIAUS

TEL. 773-585-9500

JAV LB Kultūros tarybos narys svečiuojasi Lituanistikos tyrimo ir studijų centre (LTSC), Čikagoje.

Nuotraukos iš kairės: A. Lukas, LTSC archyvų vedėja Skirmantė Miglinienė ir LTSC valdybos narys Jonas Tamulaitis.

Petro Petručio nuotr.